

**Regeringens proposition till riksdagen med förslag till
ändring av bestämmelserna om förtida ålderspension och
deltidspension**

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås ändringar i lagen om pension för arbetstagare, lagen om införande av lagen om pension för arbetstagare, lagen om sjömanspensioner, lagen om införande av lagen om sjömanspensioner, lagen om pension för företagare, lagen om införande av lagen om pension för företagare, lagen om pension för lantbruksföretagare, lagen om kommunala pensioner, lagen om statens pensioner, folkpensionslagen och lagen om garantipension. I propositionen föreslås att förtida ålderspension slopas som pensionsform i arbetspensionssystemet och att bestämmelserna om förtida ålderspension därför stryks i ovan nämnda arbetspensionslagar. I nämnda arbetspensionslagar stryks enligt förslaget även bestämmelsen om rätten för en långtidsarbetslös som får arbetslöshetsdagpenning med stöd av rätten till tilläggsdagar att gå i ålderspension utan förtidsminskning vid 62 års ålder.

Folkpensionslagen föreslås bli ändrad så att folkpension kan fås som förtida ålderspension tidigast vid 63 års ålder i stället för vid 62 års ålder som nu. Folkpensionslagen föreslås också bli ändrad så att en långtidsarbetslös som får arbetslöshetsdagpenning med stöd av rätten till tilläggsdagar ska ha rätt till ålderspension utan förtidsminskning enligt folkpensionslagen tidigast vid 63 års ålder i stället för vid 62 års ålder som nu.

På grund av ändringsförslagen som gäller förtida ålderspension och den ovan avsedda ålderspensionen utan förtidsminskning föreslås att lagen om garantipension ändras så att den som får ålderspension eller förtida ål-

derspension ska ha rätt till garantipension tidigast vid 63 års ålder i stället för vid 62 års ålder som nu.

Det föreslås att ovan nämnda arbetspensionslagar även ändras så att rätten till deltidspension uppstår tidigast vid 61 års ålder i stället för vid 60 års ålder som nu.

I lagen om pension för arbetstagare, lagen om sjömanspensioner och lagen om kommunala pensioner föreslås bestämmelsen om arbetsgivarens rätt att få uppgifter från pensionsanstalten bli preciserad. I arbetspensionslagarna föreslås också vissa ändringar främst av teknisk natur. Även i de ovan nämnda införelagarna föreslås ändringar av teknisk natur.

De ändringar som föreslås i lagen om kommunala pensioner och lagen om statens pensioner ska med stöd av hänvisningsbestämmelser även gälla arbetstagare som omfattas av andra pensionssystem inom den offentliga sektorn.

Lagarna avses träda i kraft den 1 januari 2013. För lagarnas ikraftträdande finns dock övergångsbestämmelser. De ändringar som gäller förtida ålderspension ska tillämpas på personer födda 1952 eller senare. Ändringar som gäller rätten för en långtidsarbetslös som får arbetslöshetsdagpenning med stöd av rätten till tilläggsdagar att få ålderspension utan förtidsminskning som 62-åring ska tillämpas på personer födda 1958 eller senare. Ändringen av åldersgränsen för deltidspension ska tillämpas på arbetstagare och företagare födda 1954 eller senare.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
INNEHÅLL	2
ALLMÅN MOTIVERING	4
1 INLEDNING	4
2 NULÅGE	4
2.1 Lagstiftning och praxis	4
Förtida ålderspension	4
Tillägspensionsskydd och ålderspension	6
Arbetslöshetsskyddets tilläggsdagar och ålderspension utan förtidsminskning	6
Deltidspension	7
Arbetsgivarens rätt att få uppgifter	7
2.2 Bedömning av nuläget	8
3 MÅLSÄTTNING OCH DE VIKTIGASTE FÖRSLAGEN	8
3.1 Målsättning	8
3.2 De viktigaste förslagen	8
Förtida ålderspension	8
Tillägspensionsskydd och ålderspension	9
Arbetslöshetsskyddets tilläggsdagar och ålderspension utan förtidsminskning	9
Deltidspension	10
4 PROPOSITIONENS KONSEKVENSER	10
4.1 Ekonomiska konsekvenser	10
4.2 Konsekvenser för den förväntade pensioneringsåldern	12
4.3 Bedömning av könsrelaterade konsekvenser	12
Deltidspension	12
Förtida ålderspension	12
Arbetslöshetsskyddets tilläggsdagar och ålderspension utan förtidsminskning	13
5 BEREDNINGEN AV PROPOSITIONEN	13
DETALJMOTIVERING	14
1 LAGFÖRSLAG	14
1.1 Lag om pension för arbetstagare	14
1.2 Lagen om införande av lagen om pension för arbetstagare	16
1.3 Lagen om sjömanspensioner	16
1.4 Lagen om införande av lagen om sjömanspensioner	17
1.5 Lagen om pension för företagare	17
1.6 Lagen om införande av lagen om pension för företagare	18
1.7 Lagen om pension för lantbruksföretagare	18
1.8 Lagen om kommunala pensioner	19
1.9 Lagen om statens pensioner	20
1.10 Folkpensionslagen	21
1.11 Lagen om garantipension	22
2 IKRAFTTRÄDANDE	22
3 SAMBAND MED GRUNDLAGEN OCH LAGSTIFTNINGSORDNING	22
LAGFÖRSLAG	24
1. Lag om ändring av lagen om pension för arbetstagare	24
2. Lag om ändring av 30 § i lagen om införande av lagen om pension för arbetstagare	26

3. Lag om ändring av lagen om sjömanspensioner	27
4. Lag om ändring av 31 § i lagen om införande av lagen om sjömanspensioner ..	29
5. Lag om ändring av lagen om pension för företagare	30
6. Lag om ändring av 29 § i lagen om införande av lagen om pension för företagare	32
7. Lag om ändring av lagen om pension för lantbruksföretagare	33
8. Lag om ändring av lagen om kommunala pensioner	35
9. Lag om ändring av lagen om statens pensioner	37
10. Lag om ändring av folkpensionslagen	39
11. Lag om ändring av 7 § i lagen om garantipension	41
BILAGA	42
PARALLELLTEXTER	42
1. Lag om ändring av lagen om pension för arbetstagare	42
3. Lag om ändring av lagen om sjömanspensioner	47
5. Lag om ändring av lagen om pension för företagare	52
6. Lag om ändring av 29 § i lagen om införande av lagen om pension för företagare	56
7. Lag om ändring av lagen om pension för lantbruksföretagare	57
8. Lag om ändring av lagen om kommunala pensioner	60
9. Lag om ändring av lagen om statens pensioner	65
10. Lag om ändring av folkpensionslagen	70
11. Lag om ändring av 7 § i lagen om garantipension	72

ALLMÄN MOTIVERING

1 Inledning

Ett av regeringens mål är enligt statsminister Jyrki Katainens regeringsprogram att förlänga tiden i arbetslivet. Statsmakten och arbetsmarknadsorganisationerna har den 11 mars 2009 nått enighet om att den förväntade pensioneringsåldern för personer som fyllt 25 år ska höjas till minst 62,4 år före 2025. År 2010 var den 60,4 år. Enligt regeringsprogrammet har den förväntade livslängden under de senaste åren ökat snabbare än väntat, och ökningen väntas fortsätta. Också med tanke på balansen mellan försörjningskvoten och den offentliga ekonomin är det nödvändigt att tiden i arbetslivet förlängs.

Enligt regeringsprogrammet bereds frågor som gäller arbetspensionspolitik i samarbete med centrala arbetsmarknadsorganisationer. Arbetsmarknadscentralorganisationerna in gick den 22 mars 2012 ett arbetskarriärvtal. Enligt avtalet slopas förtida ålderspension och samtidigt utreds vilken ställning personer som lyfter arbetslöshetsdagpenning för tilläggsdagar har när det gäller förtida ålderspension. Åldersgränsen för deltidspension höjs till 61 år för personer födda 1954 eller senare. Avsikten är att dessa ändringar ska träda i kraft vid ingången av 2014—2015.

Denna proposition innehåller med stöd av avtalet om arbetskarriärer förslag till att förtida ålderspension slopas och att den nedre åldersgränsen för deltidspension höjs till 61 år. I samband med beredningen av regeringens proposition har dessutom avtalats om ställningen för personer som lyfter arbetslöshetsdagpenning för tilläggsdagar när det gäller ålderspension utan förtidsminskning, och propositionen innehåller även ett ändringsförslag om detta. I regeringens proposition ingår även förslag om att den nedre åldersgränsen för erhållande av förtida ålderspension och ålderspension utan förtidsminskning enligt folkpensionslagen samt garantipension, då det är fråga om garantipen-

sion som beviljas med stöd av ålderspension eller förtida ålderspension, ska höjas till 63 år.

2 Nuläge

2.1 Lagstiftning och praxis

Förtida ålderspension

Vid ingången av 2005 trädde en omfattande reform av arbetspensionssystemet i kraft. Då gjordes ålderspensionsåldern flexibel i arbetspensionssystemet så att arbetstagare och företagare har rätt att välja när de vill gå i ålderspension mellan 63 och 68 års ålder. Dessa åldersgränser är fortfarande i kraft i arbetspensionslagstiftningen. Under nämnda åldersintervall betalas ålderspensionen ut till det belopp som har intjänats fram till pensionsfallet. Ålderspension kan beviljas tidigast från ingången av kalendermånaden efter den under vilken 63 års ålder uppnåtts.

Med stöd av pensionsbestämmelserna i gällande arbetspensionslagar, dvs. lagen om pension för arbetstagare (395/2006, ArPL), lagen om sjömanspensioner (1290/2006, SjPL), lagen om pension för företagare (1272/2006, FöPL), lagen om pension för lantbruksföretagare (1280/2006, LFöPL), lagen om kommunala pensioner (549/2003, KomPL), lagen om statens pensioner (1295/2006, StaPL), pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan (261/2008, KyPL), lagen om ortodoxa kyrkan (985/2006), 13 § i lagen om Folkpensionsanstalten (731/2001), den pensionsstadga som fastställts med stöd av 11 § 2 mom. 6 punkten i lagen om Finlands Bank (214/1998), och landskapslagen om tillämpning i landskapet Åland av vissa riksförfattningar om statens pensioner (ÅFS 54/2007) har arbetstagare och företagare dock rätt att gå i förtida ålderspension redan innan de fyllt 63 år. Rätt till förtida ålderspension har en arbetstagare enligt huvudre-

geln i arbetspensionslagarna tidigast från ingången av kalendermånaden efter den under vilken 62 års ålder uppnåtts. Ålderspension minskas med 0,6 % för varje månad för vilken pensionen betalas ut före ingången av månaden efter den under vilken 63 års ålder uppnåtts. Förtidsminskningen beräknas på den pension som intjänats fram till den tidpunkt då pensionen börjar. Ålderspensionens belopp ökar inte vid 63 års ålder, utan ålderspension betalas även därefter permanent minskad med förtidsminskningen. Om en person går i förtida ålderspension genast från ingången av kalendermånaden efter den under vilken han eller hon fyllt 62 år, minskar arbetspensionen permanent med 7,2 %.

Förutom bestämmelser om den nedre åldersgränsen 63 år för allmän ålderspension innehåller SjöPL bestämmelser om särskilda åldersgränser för ålderspension för manskap och befäl som är yngre än 63 år och dessa tillämpas när vissa närmare angivna villkor enligt SjöPL uppfylls. Sänkt pensionsålder varierar för olika personer. Den sänkta pensionsåldern kan som lägst vara 55 år för den som hör till manskapet och 60 år för den som hör till befälet. I anslutning till sänkt pensionsålder innehåller SjöPL även en specialbestämmelse om den nedre åldersgränsen för förtida ålderspension. Enligt den får sjömän gå i förtida ålderspension tidigast ett år före den sänkta pensionsåldern, dock tidigast från ingången av kalendermånaden efter den under vilken han eller hon fyllt 55 år. Även då är den förtida minskningen 0,6 % för varje månad med vilken pensionen tidigareläggs från ingången av månaden efter den under vilken den sänkta pensionsålder uppnåtts.

Med stöd av pensionslagarna för den offentliga sektorn är det också möjligt att en person i vissa situationer kan gå i förtida ålderspension vid en tidigare ålder än den nedre åldersgränsen 62 år för förtida ålderspension enligt huvudregeln. Dessa situationer gäller arbetstagare som omfattas av den personliga pensionsåldern enligt pensionslagarna för den offentliga sektorn, dvs. personer som är födda före 1960 och som har varit oavbrutet anställda hos en arbetsgivare i den offentliga sektorn sedan 1992 och vars anställning försätter. Den personliga pensionsåldern varierar för olika arbetstagare mellan

63 och 65 års ålder. I pensionsreformen 2005 skyddades rätten för personer som omfattas av en personlig pensionsålder att gå i förtida ålderspension så att de har rätt att gå i förtida ålderspension tidigast tre år före den personliga pensionsåldern. Förtidsminskningen är 0,6 % för varje månad med vilken pensionen tidigareläggs från 63 års ålder. Dessa skyddsbestämmelser finns i lagen om införande av lagen om kommunala pensioner (550/2003) och i lagen om införande av lagen om statens pensioner (1296/2006). Dessa tillämpas med stöd av hänvisningsbestämmelserna även på andra arbetstagare i anställning hos arbetsgivare inom den offentliga sektorn.

I 9 § i StaPL föreskrivs dessutom om arbetstagarens rätt att gå i förtida ålderspension från 60 års ålder, om arbetstagaren har rätt till ålderspension före 62 års ålder på basis av överenskommelsen mellan de nordiska länderna om samordning av pensionsrätt enligt statliga pensionsordningar (FördrS 96/2002). Tidigareläggningen av pensionen räknas från 63 års ålder.

Enligt statistiken var det endast 2 486 personer som gick i förtida ålderspension från arbetspensionssystemet 2011, medan i genomsnitt över 4 000 personer per år gick i förtida ålderspension ännu i början av 2000-talet. Av dem som gick i förtida ålderspension 2011 var 1 228 kvinnor och 1 258 män. Deras genomsnittliga pensioneringsålder var 62,2 år.

Det är inte många som gått i den förtida ålderspension som är bunden till den personliga pensionsåldern i den offentliga sektorn innan de uppnått pensionsåldern 63 år, eftersom det skulle vara mycket ofördelaktigt för arbetstagaren med tanke på pensionsskyddet. Ålderspensionen för personer som går i pension före den personliga ålderspensionen minskas först genom att deras pension normeras till nivån för deras pensioneringsålder och därefter görs ytterligare en förtidsminskning i pensionen.

I samband med reformen av arbetspensionssystemet 2005 gjordes också vissa ändringar i folkpensionslagen (347/1956). Då bibehölls 65 års åldersgräns för ålderspension enligt folkpensionslagen, men den nedre åldersgränsen för förtida ålderspension höj-

des till 62 år. Dessa åldersgränser är fortfarande i kraft i folkpensionslagen (568/2007, FPL). Enligt FPL minskas ålderspensionen permanent med 0,4 % för varje månad som ålderspensionen tidigareläggs från ingången av månaden efter den under vilken personen fyllt 65 år. Per år är förtidsminskningen enligt FPL 4,8 %. Som mest kan förtidsminskningen minska ålderspensionen enligt FPL med 14,4 %. Det här är vad som sker, om man går i förtida ålderspension enligt FPL vid tidigaste möjliga tidpunkt, dvs. vid ingången av månaden efter den under vilken man fyllt 62 år.

Enligt Folkpensionsanstaltens statistik gick sammanlagt 4 018 personer i förtida ålderspension enligt FPL 2011, varav cirka 2 300 personer var födda 1948 och cirka 600 personer var födda 1949 och resten 1946 och 1947. Således var cirka tre fjärdedelar av dem som 2011 gick i förtida ålderspension enligt FPL minst 63 år.

Genom lagen om garantipension (703/2010, GarantipensionsL) tryggas pensionstagarens försörjning av statens medel, om hans eller hennes arbets- och folkpension inte annars räcker till en skälig försörjning. Enligt garantipensionslagen har bland annat en person som fyllt 62 år och får ålderspension eller förtida ålderspension rätt till garantipension. Nämnade nedre åldersgräns 62 år bygger på den nedre åldersgränsen 62 år för förtida ålderspension enligt gällande arbetspensionslagar och FPL.

Tilläggs pensionsskydd och ålderspension

Enligt 30 § i lagen om införande av lagen om pension för arbetstagare (396/2006, införandelagen till ArPL) och 31 § i lagen om införande av lagen om sjömanspensioner (1291/2006, införandelagen till SjPL) har en arbetstagare som har rätt att gå i ålderspension enligt det tilläggs pensionsskydd som avses i nämnda lagrum innan han eller hon fyllt 62 år, rätt att få ålderspension även enligt ArPL och SjPL omvandlad så att den motsvarar en lägre pensioneringsålder än 62 år. Enligt 29 § i lagen om införande av lagen om pension för företagare (1273/2006, införandelagen till FöPL) har även en företagare

som hade haft rätt till ålderspension enligt tilläggs pensionsskyddet vid en lägre ålder än 62 år rätt att få ålderspensionen enligt FöPL omvandlad så att den motsvarar den lägre pensioneringsåldern före 62 års ålder, förutsatt att företagarens företagareverksamhet fortgår till pensionsåldern enligt tilläggs pensionsskyddet. I ovan nämnda paragrafer baserar sig 62 års ålder på den nuvarande åldersgränsen 62 år för förtida ålderspension. Om en person sedan han eller hon fyllt 62 år men innan han eller hon fyllt 63 år går i ålderspension enligt ArPL, SjPL eller FöPL, görs i ålderspensionen en förtidsminskning enligt de aktuella lagarna även om personen har rätt till ålderspension enligt tilläggs skyddet sedan han eller hon fyllt 62 år.

Även ålderspension enligt StaPL kan med stöd av övergångsbestämmelserna för StaPL på grund av en pensionsålder som är lägre än 62 år enligt tilläggs pensionsskyddet omvandlas så att den motsvarar den lägre pensioneringsåldern.

Arbetslöshetsskyddets tilläggsdagar och ålderspension utan förtidsminskning

I samband med pensionsreformen 2005 slopades arbetslöshetspensionen som pensionsform i både arbets- och folkpensionssystemet för personer födda 1950 eller senare. I stället för arbetslöshetspension tryggades deras försörjning genom arrangemanget med arbetslöshetsdagpenning för tilläggsdagar tills de fyllt 65 år. Samtidigt togs emellertid in en specialbestämmelse om äldre långtidsarbetslösa i pensionslagarna. Med stöd av den har en långtidsarbetslös rätt att gå i ålderspension vid 62 års ålder utan att någon förtidsminskning görs i ålderspensionen, om han eller hon med stöd av 6 kap. 9 § 2 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) får arbetslöshetsdagpenning för tilläggsdagar dvs. kommer in i den s.k. pensionsslussen. Bestämmelsen om saken i FPL är trots ordalydelsen avsedd för personer som fyllt 62 år, dvs. enligt bestämmelsen har förutom 62-åringar även 63- och 64-åringar rätt till ålderspension utan förtidsminskning enligt FPL. Så har bestämmelsen i FPL tillämpats även i beslutspraxis.

Sakinnehållet i ovan avsedda specialbestämmelse är oförändrat i gällande pensionslagar. Således har sådana långtidsarbetslösa som avses i specialbestämmelsen möjlighet att gå i ålderspension utan förtidsminskning när de fyllt 62 år eller fortsätta som arbetslösa arbetssökande och få arbetslöshetsdagpenning med stöd av rätten till tilläggsdagar.

Det finns tills vidare synnerligen lite statistik över antalet 62-åringar som gått i ålderspension utan förtidsminskning efter att ha lyft arbetslöshetsdagpenning för tilläggsdagar, eftersom personer födda 1950, dvs. de första som blev utanför arbetslöshetspensionen, fyller 62 år 2012. Enligt aktuella uppgifter var det 976 långtidsarbetslösa som före utgången av juni 2012 vid 62 års ålder gått i ålderspension utan förtidsminskning enligt arbetspensionslagarna efter att ha lyft arbetslöshetsdagpenning för tilläggsdagar. Enligt Pensionskyddscentralen har ungefär 81 % av dem haft en större pension än arbetslöshetsdagpenning per månad. Enligt Pensionskyddscentralens uppskattning har cirka 6 000 långtidsarbetslösa 2012 rätt till ålderspension utan förtidsminskning och ungefär hälften av dem kommer att utnyttja denna rätt att gå i ålderspension efter att ha lyft arbetslöshetsdagpenning för tilläggsdagar.

Deltidspension

Med stöd av gällande arbetspensionslagar har arbetstagare och företagare rätt att gå i deltidspension som 60—67-åringar. Deltidspension ger 60 år fyllda personer som varit länge i arbetslivet en möjlighet att kombinera deltidarbete och pensionering. Deltidspension kan beviljas en sådan person i arbete på heltid som övergår från heltidsarbete till deltidarbete och även uppfyller de övriga villkoren för erhållandet av deltidspension. Pensionen ersätter då den inkomstförlust som beror på övergången från heltidsarbete till deltidarbete. Med stöd av övergångsbestämmelserna gäller den nedre åldersgränsen 60 år för deltidspension personer födda 1953 eller senare. För tidigare födda personer uppstod rätten till deltidspension när de fyllt 58 år.

Enligt statistiska uppgifter fick 28 755 personer deltidspension i slutet av 2010. Av dem var 16 374 kvinnor och 12 381 män. Av dem som fick arbetspension inom den offentliga sektorn fick 2,2 % deltidspension och inom den privata sektorn var motsvarande siffra 1,4 %. År 2010 gick 9 813 personer i deltidspension, varav 5 617 var kvinnor och 4 196 män.

I folkpensionssystemet finns ingen deltidspension.

Arbetsgivarens rätt att få uppgifter

Enligt ArPL och SjPL har en arbetsgivare utan hinder av sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter rätt att för sin bokföring, sin löneadministration och för att kunna kontrollera företagets arbetspensionsförsäkringsavgifter av pensionsanstalterna få nödvändiga uppgifter om pensioner som beviljats enligt denna lag och sådana andra uppgifter som behövs för ovan nämnda ändamål.

Arbetsgivarens rätt att få uppgifter med stöd av den ovan beskrivna bestämmelsen måste med tanke på arbetsgivarens företagsverksamhet anses vara för snäv, eftersom arbetsgivaren inte med stöd av den har ansetts ha rätt att för personalarrangemang få information om invalidpension eller rehabiliteringsstöd som beviljats en arbetstagare. För att arbetsgivaren ska kunna sörja för skötseln av sin personaladministration, ska arbetsgivaren ha rätt till uppgifter som på ett betydande sätt påverkar arbetsgivarens personaladministration, med andra ord är nödvändiga för arbetsgivaren vid skötseln av anställningsärenden. Därför måste arbetsgivarens rätt att få uppgifter utvidgas så att arbetsgivaren även ska ha rätt att få information från pensionsanstalten om invalidpension och rehabiliteringsstöd som beviljats en arbetstagare samt om när en beviljad pension börjar och slutar. Då kan arbetsgivaren vidta förberedelser för att t.ex. anställa en ny arbetstagare i stället för den arbetstagare som beviljats full invalidpension tills vidare, eller på andra nödvändiga personalarrangemang, t.ex. om en arbetstagare har beviljats deltidspension eller invalidpension för viss tid, dvs.

rehabiliteringsstöd. Samtidigt kan bestämmelsen preciseras när det gäller uppgifter som ska ges till arbetsgivaren.

I KomPL finns en bestämmelse som i stor utsträckning motsvarar bestämmelsen i ArPL och SjöPL om rätten för arbetsgivare inom den offentliga sektorn att få uppgifter från Keva. Keva har rätt att ge arbetsgivare inom den offentliga sektorn uppgifter om beviljade pensioner för bokföring och för kontroll av att betalningsandelar som föranleds av förtidspensioneringar är korrekta. Keva har rätt att lämna information om en beviljad pension och dess belopp samt om tidpunkten för när en beviljad pension börjar och slutar för avslutandet av ett tjänste- eller arbetsförhållande till den arbetsgivare hos vilken arbetstagararen är anställd vid pensioneringen. Inte heller Keva har med stöd av gällande bestämmelse möjlighet att ge arbetsgivaren information om invalidpension eller rehabiliteringsstöd som beviljats en arbetstagarare.

2.2 Bedömning av nuläget

I samband med pensionsreformen 2005 ställdes som ett centralt långsiktigt mål att pensioneringarna ska senareläggas med 2—3 år. Det följs med den förväntade pensioneringsåldern för 25-åringar. Enligt en gemensam riktlinje som arbetsmarknadscentralorganisationerna och statsmakten drog upp 2009 ska den förväntade pensioneringsåldern för 25-åringar före 2025 stiga till minst 62,4 år. År 2011 var den förväntade pensioneringsåldern för 25-åringar 60,5 år, vilket innebär en ökning på 0,1 % enheter jämfört med året innan. Jämfört med nivån före pensionsreformen 2005 har pensioneringsåldern stigit med 1,5 år.

Den genomsnittliga pensioneringsåldern har en central betydelse med tanke på en hållbar finansiering av arbetspensionerna. Att förlänga tiden i arbetslivet är också viktigt med avseende på en hållbar offentlig ekonomi. För individen innebär längre tid i arbetslivet en bättre nivå på pensionsskyddet.

Europeiska kommissionen har i sin vitbok om pensioner från februari 2012 föreslagit för Finland att Finland bör främja längre arbetsliv och sysselsättning för äldre arbetsta-

gare. Enligt kommissionen kan detta främjas genom att möjligheterna till förtidspension minskas och den faktiska pensioneringsåldern höjs. Även OECD har i sin rapport "Economic Survey of Finland 2012" rekommenderat att Finland höjer pensionsåldern, främjar längre arbetsliv för äldre och skärper systemen för förtidspension som metoder att utöka utbudet av arbetskraft och förbättra stabiliteten i statens ekonomi.

3 Målsättning och de viktigaste förslagen

3.1 Målsättning

Målet för propositionen är i enlighet med regeringsprogrammet och arbetsmarknadscentralorganisationernas avtal att förlänga tiden i arbetslivet och senarelägga den genomsnittliga pensioneringsåldern. Propositionen dämpar också något ökningen av arbetspensionsutgifterna och utgifterna inom den offentliga ekonomin, eftersom möjligheterna till förtidspension minskas i propositionen.

3.2 De viktigaste förslagen

Förtida ålderspension

I propositionen föreslås att förtida ålderspension slopas som pensionsform i arbetspensionssystemet. Detta innebär att varken arbetstagarare eller företagare i fortsättningen längre ska ha möjlighet att gå i förtida ålderspension i arbetspensionssystemet. Därför ska man i det lagstadgade arbetspensionssystemet kunna gå i ålderspension tidigast vid ingången av månaden efter den under vilken man fyllt 63 år.

Den föreslagna ändringen ska gälla personer födda 1952 eller senare. Tidigare födda arbetstagarare och företagare ska ha rätt till förtida ålderspension i enlighet med gällande arbetspensionslagar.

Förtida ålderspension har under de senaste åren utnyttjats relativt litet i arbetspensionssystemet, även om den ger personen en möjlighet att gå i heltidspension före ålderspensionsåldern, om han eller hon så önskar. Ti-

digare, då ålderspensionsåldern var 65 år, var det fler som gick i förtida ålderspension. Eftersom man numera har rätt att enligt eget val gå i ålderspension utan förtidsminskning redan som 63-åring, har den förtida ålderspensionens betydelse minskat i arbetspensionssystemet.

Rätten till förtida ålderspension ska dock kvarstå som förut för sådana före 1960 födda arbetstagare som enligt gällande bestämmelser med stöd av de personliga pensionsåldrarna enligt arbetspensionssystemet för den offentliga sektorn omfattas av sådan förtida ålderspension som kan börja högst tre år före deras personliga pensionsålder. Slopandet av denna rätt att tidigarelägga ålderspensionen ökar pensionssystemets kostnader, eftersom den ålderspension som beviljas en arbetstagare på grund av tidigareläggning skulle minska betydligt jämfört med om han eller hon gick i ålderspension vid sin personliga pensionsålder. Dessutom minskar antalet arbetstagare som omfattas av denna rätt hela tiden och tar helt slut före 2022.

Även sakinnehållet i 9 § i StaPL, där det föreskrivs om arbetstagarens rätt att med stöd av överenskommelsen mellan de nordiska länderna om samordning av pensionssystemen gå i förtida ålderspension när han eller hon fyllt 60 år, förblir oförändrat. En ändring av bestämmelsens sakinhåll förutsätter att det före det görs en ändring i den överenskommelse som nämns i bestämmelsen. I bestämmelsen bör ändå göras ett par ändringar av teknisk natur på grund av att den förtida ålderspensionen slopas.

Det föreslås att den nedre åldersgränsen för förtida ålderspension enligt FPL höjs med ett år till 63 år. På så vis kan en person gå i förtida ålderspension enligt FPL tidigast vid ingången av månaden efter den under vilken han eller hon fyllt 63 år. Eftersom den allmänna åldersgränsen för ålderspension enligt FPL även i fortsättningen kommer att vara 65 år, är det motiverat att rätten till förtida ålderspension på folkpensionssidan bibehålls från 63 års ålder till utgången av den månad under vilken personen fyller 65 år. Dessutom kan en person på så vis när han eller hon går i ålderspension enligt arbetspensionslagarna före 65 års ålder från samma tidpunkt få förtida ålderspension enligt FPL.

I praktiken påverkar den föreslagna ändringen inte nämnvärt pensionsskyddet för personer som har rätt till förtida ålderspension enligt FPL, eftersom cirka tre fjärdedelar av dem redan nu ansöker om förtida ålderspension enligt folkpensionslagen sedan de fyllt 63 år.

På grund av de ändringar som föreslås ovan i arbetspensionslagarna och FPL föreslås att även garantipensionslagen ändras så att en person som får ålderspension eller förtida ålderspension ska ha rätt till garantipension tidigast vid 63 års ålder. På så vis bevaras sambandet mellan den nedre åldersgränsen för garantipension och för ålderspension enligt arbetspensionslagarna samt för förtida ålderspension enligt FPL. Detta är viktigt, eftersom garantipensionens belopp påverkas av den ålderspension eller förtida ålderspension som personen får.

Även dessa föreslagna ändringar i FPL och garantipensionslagen ska gälla personer födda 1952 eller senare. På tidigare födda personer tillämpas nugällande bestämmelser.

Tilläggs pensionsskydd och ålderspension

Ovan föreslås att förtida ålderspension slopas som pensionsform i arbetspensionssystemet. Därför ska gällande 30 § i införelaglagen till ArPL, 31 § i införelaglagen till SjöPL och 29 § i införelaglagen till FöPL ses över så att de personer som avses i nämnda paragrafer får ha kvar sin gällande rätt att med stöd av tilläggs pensionsskyddet gå i ålderspension som omvandlats så att den motsvarar pensioneringsåldern enligt ArPL, SjöPL eller FöPL vid samma tidpunkt som den rätt till ålderspension som baserar sig på tilläggs pensionsskyddet börjar. När det gäller ålderspension enligt StaPL tryggas ovan avsedda rätt till ålderspension genom att bestämmelser om saken tas in i ikraftträdande bestämmelsen i den lag om ändring av statens pensioner som föreslås i propositionen.

Arbetslöshetsskyddets tilläggs dagar och ålderspension utan förtidsminskning

I propositionen föreslås att en person som får arbetslöshetsdagpenning med stöd av den rätt till tilläggs dagar som avses i 6 kap. 9 §

2 eller 3 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa inte längre i fortsättningen ska ha rätt att som 62-åring gå i ålderspension utan förtidsminskning i arbetspensionssystemet. Därför föreslås att bestämmelsen om saken stryks i arbetspensionslagarna. Motsvarande bestämmelse i FPL föreslås bli ändrad så att rätten till ålderspension utan förtidsminskning enligt FPL uppstår vid 63 års ålder i stället för vid 62 år som nu.

Den föreslagna ändringen har överlag ingen nämnvärd betydelse när det gäller en enskild persons försörjning, eftersom han eller hon ändå har rätt att få arbetslöshetsdagpenning med stöd av rätten till tilläggsdagar och i varje fall har möjlighet att vid 63 års ålder gå i ålderspension enligt arbetspensionslagarna och/eller ålderspension utan förtidsminskning enligt FPL. I de fall där personens pension skulle vara större än den arbetslöshetsdagpenning per månad som han eller hon får för tilläggsdagarna och personen i fråga vill gå i pension som 62-åring, minskar ändringen tillfälligt en enskild persons försörjning.

De ändringar som gäller ålderspension utan förtidsminskning tillämpas på personer födda 1958 eller senare. På tidigare födda personer tillämpas nugällande bestämmelser.

Deltidspension

I propositionen föreslås att den nedre åldersgränsen för deltidspension enligt arbetspensionslagarna höjs till 61 år. Höjningen av åldersgränsen för deltidspension ska gälla arbetstagare och företagare födda 1954 eller senare.

Höjningen av åldersgränsen för deltidspension bidrar till att förlänga tiden i arbetslivet och om heltidsarbete fortgår längre även till att höja nivån på ålderspensionen efter deltidspensionen.

På grund av samtliga ovan föreslagna ändringar i arbetspensionssystemet, med undantag för de ändringar som föreslås i övergångsbestämmelserna om ålderspension med stöd av tilläggsdagpenningssystemet, måste ArPL, SjöPL, FöPL, LFöPL, KomPL och StaPL ändras. De ändringar som görs i dessa lagar ska genom hänvisningsbestämmelserna i arbets-

pensionslagarna gälla hela arbetspensionssystemet.

4 Propositionens konsekvenser

4.1 Ekonomiska konsekvenser

Ur arbetspensionssystemets synvinkel ökar de ändringar som föreslås i propositionen till en början sysselsättningen och arbetsinkomsterna något och minskar samtidigt pensionsutgifterna. På längre sikt märks ökningen av förvärvsinkomsterna i form av större pensioner, vilket gör att även pensionsutgifterna ökar så att förslagen är neutrala med avseende på de långsiktiga arbetspensionsutgifterna. På grund av ökningen av arbetsinkomsterna förbättras ändå arbetspensionernas finansiella ställning även på längre sikt.

Sedan den nedre åldersgränsen för deltidspension höjts beviljas 60-åringar inte längre deltidspensioner. När siffrorna i tabellerna nedan har räknats ut har man antagit att ändringen av den nedre åldersgränsen för deltidspension något minskar deltidspensionens popularitet även bland 61-åringar. Alla som enligt gällande lag kan gå i deltidspension mellan 60 och 61 års ålder skulle efter ändringen uppenbarligen inte gå i deltidspension genast när de fyllt 61 år. Då minskar, jämfört med gällande lag, även antalet 61-åriga deltidspensionärer. Vid uppgörandet av en konsekvensbedömning har man också utgått ifrån att förtida ålderspension efter 2013 i huvudsak ersätts med arbete. Förslaget att slopa långtidsarbetslösa rätt att vid 62 års ålder gå i ålderspension utan förtidsminskning från arbetspensionssystemet minskar arbetspensionsutgifterna, men ökar med nästan samma belopp utgifterna för utkomstskyddet för arbetslösa.

I tabell 1 visas ändringarnas verkningar i hela det lagstadgade arbetspensionssystemet. I denna tabell överensstämmer siffrorna för lönesumma och arbetspensionsutgifter utan ändringar med Pensionsskyddscentralens långsiktiga prognos 2011 med stöd av gällande lag. I tabell 2 specificeras verkningarna för pensionsutgiftsprocenten i ArPL, StaPL och KomPL i förhållande till lönesumman i den aktuella lagen.

Tabell 1. Bedömning av verkningarna av ändringarna, samtliga arbetspensionslagar. Beloppen enligt prisnivån 2010.

Basalternativ: Verkningar, om ändringarna inte görs.						
	2010	2015	2020	2025	2030	2040
Lönesumma mrd €	76.1	81.8	88.8	95.8	103.9	124.3
Pensionsutgift mrd €	19.5	23.5	27.9	31.9	35.4	40.2
Utgift, % av lönesumman	25.6	28.7	31.4	33.3	34.1	32.4
Lönesumma och arbetspensionsutgifter, om ändringarna genomförs.						
	2010	2015	2020	2025	2030	2040
Lönesumma mrd €	76.1	82.0	89.1	96.1	104.1	124.6
Pensionsutgift mrd €	19.5	23.4	27.8	31.8	35.3	40.3
Utgift, % av lönesumman	25.6	28.5	31.2	33.1	33.9	32.3
Ändringarnas verkning						
	2010	2015	2020	2025	2030	2040
Lönesumma mrd €	0.0	0.2	0.3	0.3	0.3	0.3
Pensionsutgift mrd €	0.0	-0.1	-0.1	-0.1	-0.1	0.0
Utgift, % av lönesumman	0.0	-0.1	-0.2	-0.2	-0.1	-0.1

**Tabell 2. Ändringarnas inverkan på pensionsutgiftsprocenten enligt lag
Ändringarnas verkning**

	2010	2015	2020	2025	2030	2040
Samtliga lagar	0	-0.1	-0.2	-0.2	-0.1	-0.1
ArPL	0	-0.1	-0.2	-0.2	-0.1	-0.1
StaPL	0	-0.2	-0.3	-0.3	-0.2	-0.1
KomPL	0	-0.3	-0.5	-0.4	-0.2	0.0

Verkningarna av de ändringar som föreslås i propositionen i relation till lönesumman är större inom den offentliga sektorn (StaPL och KomPL) än inom den privata sektorn. Detta beror på att deltidspension används mer inom den offentliga än den privata sektorn (tabell 2).

I folkpensionssystemet går cirka 860 personer per år i förtida ålderspension vid 62 års ålder. Den föreslagna höjningen av den nedre åldersgränsen för förtida ålderspension till 63 år minskar folkpensionsutgifterna 2014 med uppskattningsvis 1 miljon euro och från 2015 med cirka 2 miljoner euro per år. När

kalkylen gjordes har man antagit att en del av 62-åringarna på grund av höjningen av åldersgränsen kommer att gå i sjukpension enligt FPL. Av kostnadsbesparingen i folkpensionsutgifterna orsakas uppskattningsvis 65 % av pensioner till kvinnor.

Förslaget att den nedre åldersgränsen för garantipension ska höjas med ett år till 63 år, som gäller personer som får ålderspension och/eller förtida ålderspension, minskar utgifterna för garantipensionen med uppskattningsvis 0,1 milj. euro per år.

Förslaget att åldersgränsen för ålderspension utan förtidsminskning enligt FPL för långtidsarbetslösa ska höjas till 63 år minskar folkpensionsutgifterna med uppskattningsvis 1 miljon euro och garantipensionsutgifterna med ungefär 0,2 miljoner euro per år från och med år 2020. Om personer som får grunddagpenning med stöd av rätten till tilläggsdagar går i ålderspension enligt arbetspensionslagarna eller folkpensionslagen vid 63 års ålder i stället för vid 62 års ålder som nu, ökar detta grunddagpenningkostnaderna i utkomstskyddet för arbetslösa med uppskattningsvis 3,5 miljoner euro per år.

4.2 Konsekvenser för den förväntade pensioneringsåldern

Verknings av de ändringar som föreslås i propositionen för den förväntade pensioneringsåldern är jämförelsevis liten, dvs. den förväntade pensioneringsåldern skulle stiga uppskattningsvis cirka 0,1 år. När den förväntade pensioneringsåldern beräknas beaktas inte deltidspensionärer, eftersom de inte anses ha gått i pension. Således har endast de ändringsförslag som gäller förtida ålderspension och ålderspension utan förtidsminskning beaktats i kalkylen.

4.3 Bedömning av könsrelaterade konsekvenser

Deltidspension

Det finns små skillnader mellan könen i användningen av deltidspension. Kvinnor utnyttjar deltidspension något mer än män. I slutet av 2011 fick 27 506 personer deltidspension,

varav 58 % var kvinnor och 42 % män. Kvinnornas andel av dem som gått i deltidspension under åren 2007—2011 har utgjort 53—58 % per år. Inom den privata sektorn är andelen män som gått i deltidspension bland försäkrade män i motsvarande ålder aningen större än motsvarande andel bland kvinnor. Inom den offentliga sektorn är kvinnornas andel större.

Män och kvinnor har gått i deltidspension vid ungefär samma ålder. Under åren 2007—2011 förekommer det inte någon nämnvärd skillnad mellan män och kvinnor när det gäller genomsnittsåldern på dem som gått i deltidspension. Till exempel 2011 var den genomsnittliga åldern för kvinnor som gått i deltidspension 59,7 år och för män 59,6 år. Den största åldersgruppen bland dem som varje år gått i deltidspension är de som under året uppnått den nedre åldersgränsen för deltidspension. Av dem som gick i deltidspension 2010 var 45 % av männen och 44 % av kvinnorna 58 år.

Den genomsnittliga deltidspensionen i slutet av 2011 var 883 euro i månaden för män och 606 euro i månaden för kvinnor. Här avspeglas skillnaderna i mäns och kvinnors tid i arbetslivet och löner, och en ändring av åldersgränsen har i sig ingen inverkan på skillnaderna mellan könen när det gäller pensionsbeloppet.

Förtida ålderspension

Några stora skillnader kan inte ses mellan kvinnors och mäns användning av förtida ålderspension. Under åren 2007—2011 har ungefär lika många män och kvinnor gått i förtida ålderspension. År 2011 gick 2 360 personer i förtida ålderspension som 62-åringar, varav 1 144 var kvinnor och 1 216 män. Inom den privata sektorn var det fler män som gick i förtida ålderspension och inom den offentliga sektorn fler kvinnor. Den förtida ålderspensionen 2011 var i genomsnitt 997 i månaden för kvinnor och 1 603 euro i månaden för män.

Det förekommer vissa skillnader i sysselsättningen bland äldre män och kvinnor, sysselsättningsgraden för 62-åriga män är 47 % och för kvinnor 45 %.

I folkpensionssystemet går årligen cirka 330 män och 530 kvinnor i förtida ålderspension vid 62 års ålder. Den genomsnittliga förtida ålderspension som börjat 2011 var 220 euro i månaden för män och 230 euro i månaden för kvinnor.

Garantipension vid 62 års ålder fick 2011 cirka 67 män och 15 kvinnor.

Arbetslöshetsskyddets tilläggsdagar och ålderspension utan förtidsminskning

Före utgången av juni 2012 hade 976 personer som 62-åringar gått i ålderspension utan förtidsminskning efter att ha lyft arbetslöshetsdagpenning för tilläggsdagar. Av dem var 55 % kvinnor och 45 % män. Först i slutet av året kan man se hur stor andel män och kvinnor födda 1950 som har valt att gå i ålderspension som 62-åringar. Bland de långtidsarbetslösa som gick i arbetslöshetspension under åren 2007—2009 utgjorde kvinnorna 52—53 %. Åren 2010—2011 då det inte längre varit så många som gått i arbetslöshetspension var männen fler än kvinnorna.

Antalet folkpensionstagare som fått arbetslöshetsdagpenning för tilläggsdagar och med stöd av det får ålderspension utan förtidsminskning vid 62 års ålder är uppskattningsvis 800. Av dem utgör männen 62 %.

5 Beredningen av propositionen

Propositionen baserar sig på den överenskommelse om arbetskarriärer som arbetsmarknadscentralorganisationerna ingick den 22 mars 2012. Propositionen har beretts vid social- och hälsovårdsministeriet i samarbete med finansministeriet, Pensionsskyddscentralen, Keva, Finlands näringsliv, Finlands Fackförbunds Centralorganisation FFC, Tjänstemannacentralorganisationen FTFC, Akava, Företagarna i Finland samt Lant- och skogsbruksproducenternas Centralförbund. I beredningen har även Folkpensionsanstalten och Sjömanspensionskassan deltagit.

De ändringar som föreslås i propositionen har under beredningen behandlats särskilt i statens pensionsdelegation och i kommunernas pensionsdelegation, vilka har godkänt ändringarna.

Under beredningen begärdes utlåtande om propositionen av dataombudsmannens byrå till de delar det i propositionen föreslås ändringar i ArPL 194 §, SjPL 218 § och KomPL 147 §. Dataombudsmannens utlåtande har beaktats i förslagen i ovan nämnda paragrafer. I övrigt har inga skriftliga utlåtanden om propositionen begärts separat, eftersom de parter som är centrala i frågan har deltagit i beredningen av propositionen eller har hörts under beredningen.

DETALJMOTIVERING

1 Lagförslag

1.1 Lag om pension för arbetstagare

11 §. Rätt till ålderspension. I paragrafen föreskrivs om arbetstagarens rätt till ålderspension och förtida ålderspension samt om åldersgränserna för dessa pensioner. I propositionen föreslås att förtida ålderspension slopas som pensionsform i arbetspensions-systemet. Därför föreslås att bestämmelserna om förtida ålderspension stryks i paragrafens 1 mom.

I 2 mom. föreskrivs om arbetstagarens rätt att gå i ålderspension enligt denna lag vid den pensionsålder som anges i SjPL, om arbetstagaren går i ålderspension eller förtida ålderspension enligt SjPL före 62 års ålder. Omnämmandet av förtida ålderspension enligt SjPL föreslås bli struket i momentet. Samtidigt ändras åldersgränsen 62 år i momentet till 63 år för ålderspension, eftersom åldersgränsen 62 år baserar sig på den nuvarande åldersgränsen 62 år för förtida ålderspension. Eftersom en arbetstagare med stöd av SjPL fortfarande ska ha rätt till ålderspension vid sänkt pensionsålder enligt SjPL före 63 års ålder, kan även ålderspension enligt ArPL i dessa fall fortsättningsvis börja vid samma tidpunkt som ålderspension enligt SjPL till exempel vid 61 års ålder. Till dessa delar förblir sakinnehållet i paragrafen alltså oförändrat.

De ändringar som föreslås i paragrafen ska gälla arbetstagare födda 1952 eller senare. På arbetstagare födda före 1952 tillämpas bestämmelserna om förtida ålderspension i gällande lydelse. Detta regleras i lagens ikraftträdandebestämmelse.

12 §. Ålderspensionens belopp. I paragrafen föreskrivs om beloppet av ålderspension, förtida ålderspension och uppskjuten ålderspension. I 2 mom. föreskrivs om storleken på den förtidsminskning som ska göras i förtida ålderspension. Eftersom det föreslås i propositionen att förtida ålderspension ska slopas

som pensionsform i arbetspensionssystemet, bör bestämmelsen i 2 mom. strykas i lagen. Därför föreslås att 2 mom. upphävs.

I 3 mom. föreskrivs om att någon förtidsminskning inte görs, om en arbetstagare som får arbetslöshetsdagpenning med stöd av en rätt till tilläggsdagar enligt 6 kap. 9 § 2 och 3 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) går i ålderspension vid 62 års ålder. Eftersom det föreslås i propositionen att långtidsarbetslösa som får arbetslöshetsdagpenning med stöd av rätten till tilläggsdagar inte längre ska ha rätt till ålderspension utan förtidsminskning, upphävs 3 mom.

Förslaget till ändring av 3 mom. ska gälla arbetstagare födda 1958 eller senare. På tidigare födda tillämpas fortfarande 3 mom. i gällande lydelse. Detta regleras i lagens ikraftträdandebestämmelse.

13 §. Begynnelsestidpunkt för ålderspension. I 1 mom. föreskrivs om begynnelsetidpunkten för ålderspension, förtida ålderspension och ålderspension utan förtidsminskning som beviljas långtidsarbetslösa med stöd av rätten till arbetslöshetsdagpenning för tilläggsdagar. På grund av de ändringar som föreslås ovan i denna lag föreslås att omnämningarna av förtida ålderspension och ålderspension utan förtidsminskning och hänvisningen till 12 § 3 mom. stryks i momentet.

16 §. Rätt till deltidspension. I paragrafen föreskrivs om rätten till deltidspension. Den nedre åldersgränsen för när deltidspension börjar i det inledande stycket i 1 mom. föreslås bli ändrad från nuvarande 60 år till 61 år.

Den föreslagna ändringen av åldersgränsen ska gälla arbetstagare som är födda 1954 eller senare. På en före 1954 född arbetstagares rätt att gå i deltidspension tillämpas de bestämmelser som gällde innan ändringen av åldersgränsen för deltidspension trädde i kraft. Detta regleras i lagens ikraftträdandebestämmelse.

I 4 och 5 mom. föreskrivs om villkor som lönen och arbetstiden i deltidsarbete ska upp-

fylla för att arbetstagaren ska få deltidspension. Villkoret i 4 mom. 1 punkten är att arbetsinkomsterna av deltidarbete utgör 35—70 % av arbetstagarens stabiliserade inkomst och att motsvarande förändring sker i arbetstiden. Bestämmelsen har tolkats så att minskningen av arbetstiden i förhållande till minskningen av löneinkomsterna inte får avvika nämnvärt från minskningen av löneinkomsterna. Inkomsterna av deltidarbete ska dock alltid utgöra 35—70 % av den stabiliserade inkomsten.

I 5 mom. föreskrivs om att nedgången i förvärvsinkomsterna för en arbetstagare som går i deltidspension kan avvika från förkortningen av arbetstiden, om det i förvärvsinkomsten för förvärvsarbete på heltid har ingått övertidsersättning, tillägg för söndags-, natt- eller skiftarbete eller andra särskilda tillägg eller ersättningar som hänfört sig till lönen men som inte ingår i förvärvsinkomsten från deltidarbetet. I momentet föreskrivs också om att ovan nämnda tillägg eller ersättning inte beaktas vid prövningen av om arbetstagaren uppfyller villkoren i 4 mom. 1 punkten.

Ordalydelsen i 5 mom. är inexakt och därför har momentet även kunnat förstås så att man i sådana situationer som avses i momentet kan göra undantag från den gräns på 35—70 % som är villkoret i 4 mom. 1 punkten. I beslutspraxis har man vid tillämpningen av 5 mom. dock av hävd ansett att gränsen på 35—70 % för inkomster är absolut. Därför föreslås ordalydelsen i 5 mom. bli preciserad för att det av momentet ska framgå klarare än nu att inkomsterna även i sådana situationer som avses i 5 mom. ska hålla sig vid en gräns på 35—70 %. Den föreslagna ändringen är teknisk och avsikten är inte att genom den ändra bestämmelsens nuvarande sakinnehåll.

52 §. Ändring av invalidpension till ålderspension. I propositionen föreslås att förtida ålderspension slopas i arbetspensionssystemet. Därför föreslås att omnämmandet av förtida ålderspension stryks i 2 mom.

194 §. Arbetsgivarnas rätt att få uppgifter. I paragrafen föreskrivs om arbetsgivarens rätt att av pensionsanstalterna få nödvändiga uppgifter om arbetstagaren för arbetsgivarens verksamhet. Enligt paragrafens gällande ordalydelse har arbetsgivaren rätt att för sin

bokföring, sin löneadministration och för att kunna kontrollera företagets arbetspensionsförsäkringsavgifter av pensionsanstalterna få nödvändiga uppgifter om pensioner som beviljats.

Vid tillämpningen av gällande paragraf har det förekommit oklarheter i synnerhet i fråga om vilka uppgifter om en beviljad pension pensionsanstalterna får lämna till arbetsgivaren för löneadministration. Eftersom beviljandet av invalidpension till stor del baserar sig på arbetstagarens hälsotillstånd, har gällande bestämmelse tolkats så till vida begränsat, att arbetsgivarna inte nödvändigtvis har lämnats information om beviljad invalidpension eller beviljat rehabiliteringsstöd. Information om beviljad pension och om tidpunkten för när den börjar och slutar är dock även i det fallet att det är fråga om full eller deltidinvalidpension som beviljats tills vidare eller för viss tid nödvändig för arbetsgivaren, för att arbetsgivaren på grund av arbetstagarens pensionering ska kunna vidta nödvändiga arbetsarrangemang för företaget och eventuella nyrekryteringar.

Med stöd av ovanstående föreslås att paragrafens ordalydelse ändras så att arbetsgivaren oberoende av pensionsformen för en beviljad pension ska ha rätt att få information om en beviljad pension och om tidpunkten för när den börjar och slutar för företagets personaladministration. Även om arbetsgivaren har rätt att få information om invalidpension eller rehabiliteringsstöd som beviljats en arbetstagare, har han eller hon inte rätt att få närmare information om arbetstagarens hälsotillstånd eller andra uppgifter med stöd av vilka invalidpensionen har beviljats. Dessutom föreslås att omnämmanden av löneadministration och bokföring i paragrafen ersätts med ordet ekonomiförvaltning, som täcker rätten att få nödvändiga uppgifter för företagets löneadministration och bokföring.

Med stöd av paragrafen har arbetsgivaren inte rätt att få del av hela pensionsbeslutet. Som nödvändig information enligt paragrafen kan anses information om vilket slags pension arbetstagaren har beviljats och om tidpunkten för när den beviljade pensionen börjar och slutar. Som nödvändig information betraktas däremot inte till exempel uppgifter om den beviljade pensionens belopp,

arbetstagarens sjukdomar, pensionsansökans anhängighet eller förhandsbeslut om delinvalidpension eller rehabilitering som beviljats arbetstagaren. Arbetsgivaren ska dock ha rätt att få information om den fonderade delen av pension som hör till arbetstagarens försäkring och om dess kapitalvärde för kontroll av arbetspensionsförsäkringsavgiften, liksom nu. Vad som föreskrivs i lagen om pension för arbetstagare om lämnande och erhållande av uppgifter om invalidpension gäller enligt 34 § även rehabiliteringspenning och rehabiliteringstillägg som beviljats arbetstagaren och därför gäller lämnandet av uppgifter även dessa förmåner.

I regel är det den arbetsgivare hos vilken arbetstagaren är anställd som har rätt att få uppgifter. Om invalidpension som beviljats en arbetstagare påverkar pensionsförsäkringsavgiftsklassen för hans eller hennes tidigare arbetsgivare, kan uppgifter som behövs för fastställandet av försäkringsavgifter för pensioner lämnas ut även till tidigare arbetsgivare.

1.2 Lagen om införande av lagen om pension för arbetstagare

30 §. I paragrafen föreskrivs om arbetstagarens rätt att få ålderspension enligt denna lag före 62 års ålder, om han eller hon med stöd av tilläggs pensionsskyddet har rätt att gå i ålderspension före 62 års ålder. Till paragrafen föreslås bli fogat ett nytt 2 mom., varvid det nuvarande 2 mom. blir 3 mom. med oförändrat innehåll. I det nya 2 mom. beaktas verkningarna av slopandet av den förtida ålderspensionen på rätten till ålderspension för en arbetstagare som omfattas av tilläggs pensionsskyddet. Enligt momentet ska en arbetstagare som omfattas av det arrangemang som avses i 1 mom. ha rätt att få ålderspension enligt grundskyddet även om hans eller hennes pensionsålder enligt tilläggs pensionsarrangemanget är 62 år eller han eller hon går i pension vid fyllda 62 år, men innan han eller hon fyller 63 år. Rätten gäller både arbetstagare, vars pensionsålder enligt tilläggs pensionsarrangemanget är 62 år och arbetstagare, vars pensionsålder är lägre än 62 år och som går i pension först under tiden mellan det att de fyller 62 och 63 år. Om arbetstaga-

rens pensionsålder är lägre än 62 år och han eller hon går i pension före fyllda 62 år, bestäms hans eller hennes rätt till pension enligt grundskyddet med stöd av 1 mom.

Den ändring som föreslås i paragrafen är av teknisk natur. Målet är att genom ändringen trygga den nuvarande rätten för de arbetstagare som avses i paragrafen att få pension enligt tilläggs pensionsskyddet och grund pensionsskyddet från samma tidpunkt.

1.3 Lagen om sjömanspensioner

8 §. Rätten till ålderspension. I paragrafen föreskrivs bland annat om arbetstagarens rätt att gå i ålderspension och förtida ålderspension samt om åldersgränserna för dessa pensioner. I propositionen föreslås att förtida ålderspension slopas som pensionsform i arbetspensionssystemet. Därför föreslås att gällande bestämmelse i 3 mom. som gäller beviljande av förtida ålderspension upphävs. Omnämmandet av förtida ålderspension föreslås dessutom bli struket i 4 mom.

De ändringar som föreslås i paragrafen motsvarar de ändringar som föreslås i 11 § 1 mom. i ArPL, dock med den skillnaden att rätten till förtida ålderspension också försvinner för personer som har rätt till sänkt pensionsålder endast enligt specialbestämmelsen i SjPL.

Slopandet av den förtida ålderspensionen ska gälla arbetstagare födda 1952 eller senare på samma sätt som i ArPL. Före 1952 födda arbetstagare ska ha rätt till förtida ålderspension i enlighet med de nugällande bestämmelserna. Detta regleras i lagens ikraftträdande bestämmelse.

11 §. Ålderspensionens belopp. I paragrafen föreskrivs om ålderspensionens belopp. I 2 mom. föreskrivs om storleken på den förtidsminskning som ska göras i förtida ålderspension. Det föreslås att 2 mom. upphävs.

I 3 mom. föreskrivs om rätten för en långtidsarbetslös som får arbetslöshetsdagpenning med stöd av rätten till tilläggs dagar att gå i ålderspension utan förtidsminskning vid 62 års ålder. Det föreslås att 3 mom. upphävs.

De ändringar som föreslås i paragrafen motsvarar de ändringar som föreslås ovan i

12 § 2 och 3 mom. i ArPL. Förslaget till ändring av 3 mom. ska gälla arbetstagare födda 1958 eller senare. Detta regleras i lagens ikraftträdandebestämmelse.

12 §. Konsekvenserna av den offentliga sektorns sänkta pensionsålder i vissa situationer. I paragrafen förskrivs om rätten för en arbetstagare som omfattas av denna lag att i vissa situationer som anges närmare i paragrafen gå i ålderspension enligt denna lag vid den pensionsålder före 62 års ålder som föreskrivs i KomPL eller StaPL. Eftersom det föreslås i propositionen att förtida ålderspension ska slopas i arbetspensionssystemet och eftersom åldersgränsen 62 år som nämns i paragrafen bygger på den nuvarande åldersgränsen 62 år för förtida ålderspension, föreslås att åldersgränsen i paragrafen ändras till den nedre åldersgränsen 63 år för ålderspension.

13 §. Begynnelsepunkt för ålderspension. I 1 mom. föreskrivs om begynnelsetidpunkten för ålderspension, förtida ålderspension och ålderspension utan förtidsminskning som beviljas långtidsarbetslösa som lyfter arbetslöshetsdagpenning med stöd av rätten till tilläggsdagar. Omnämningarna av förtida ålderspension och ålderspension utan förtidsminskning föreslås bli strukna i momentet, eftersom det föreslås ovan att bestämmelserna om förtida ålderspension och ålderspension utan förtidsminskning upphävs i lagen. Samtidigt stryks hänvisningen till 11 § 3 mom. i momentet. De föreslagna ändringarna motsvarar de ändringar som föreslås i 13 § 1 mom. i ArPL.

16 §. Rätten till deltidspension. Det föreslås att i det inledande stycket i 1 mom. och i 5 mom. görs motsvarande ändringar som föreslås ovan i det inledande stycket i 16 § 1 mom. och i 16 § 5 mom. i ArPL.

Den föreslagna höjningen av den nedre åldersgränsen för deltidspension till 61 år ska gälla arbetstagare födda 1954 eller senare på samma sätt som i ArPL. På före 1954 födda arbetstagares rätt att gå i deltidspension tillämpas de bestämmelser som gällde innan ändringen av åldersgränsen för deltidspension trädde i kraft. Detta regleras i lagens ikraftträdandebestämmelse.

52 §. Ändring av invalidpension till ålderspension. I 2 mom. föreslås omnämning av

förtida ålderspension bli struket. Den föreslagna ändringen motsvarar den ändring som föreslås i 52 § 2 mom. i ArPL.

218 §. Arbetsgivarnas rätt att få uppgifter. I paragrafen föreslås motsvarande ändringar som ovan i 194 § i ArPL. Vidare föreslås att paragrafens ordalydelse preciseras så att som nödvändig information för arbetsgivarens personaladministration även ska betraktas information om en arbetstagares sänkta pensionsålder, om vilket föreskrivs i 8 § 2 mom. Det är fråga om ett särskilt pensionsåldersarrangemang som hör till sjömanspensionssystemet. Den sänkta pensionsåldern kan variera mellan 55 och 63 år.

1.4 Lagen om införande av lagen om sjömanspensioner

31 §. I paragrafen föreskrivs om arbetstagarens rätt att få ålderspension enligt denna lag före 62 års ålder, om han eller hon med stöd av tilläggspensionsskyddet enligt någon annan lag har rätt att gå i ålderspension före 62 års ålder. Till paragrafen föreslås bli fogat ett nytt 2 mom. på grund av konsekvenserna av att förtida ålderspension slopas. Bestämelsen motsvarar den bestämmelse som föreslås i 30 § 2 mom. i införandelagen till ArPL.

1.5 Lagen om pension för företagare

8 §. Rätt till ålderspension. I paragrafen föreslås motsvarande ändringar som ovan i 11 § i ArPL, dvs. i paragrafen stryks bestämmelserna som gäller förtida ålderspension.

De ändringar som föreslås i paragrafen ska gälla företagare födda 1952 eller senare. På tidigare födda företagare tillämpas nugällande bestämmelser. Detta regleras i lagens ikraftträdandebestämmelse.

9 §. Ålderspensionens belopp. I 2 mom. föreskrivs om den förtidsminskning som ska göras i ålderspensionen. I propositionen föreslås att förtida ålderspension slopas som pensionsform i arbetspensionssystemet. Därför föreslås att 2 mom. upphävs.

I 3 mom. föreskrivs att en företagare som har rätt till arbetslöshetsdagpenning för

tilläggsdagar har rätt att som 62-åring få ålderspension utan förtidsminskning enligt någon annan arbetspensionslag också har rätt att få ålderspension utan förtidsminskning enligt denna lag vid 62 års ålder. I propositionen föreslås att företagare inte längre i fortsättningen ska ha rätt att gå i sådan ålderspension utan förtidsminskning som avses i momentet. Därför föreslås att 3 mom. upphävs.

De ändringar som föreslås i paragrafen motsvarar i tillämpliga delar de ändringar som föreslås i 12 § i ArPL. Förslaget till ändring av 3 mom. ska gälla företagare födda 1958 eller senare. På tidigare födda företagare tillämpas nugällande bestämmelser. Detta regleras i lagens ikraftträdandebestämmelse.

10 §. *Begynnelsepunkten för ålderspension.* I paragrafens 1 mom. föreslås motsvarande ändringar som ovan i 13 § 1 mom. i ArPL.

13 §. *Rätt till deltidspension.* I paragrafen föreskrivs om företagarens rätt till deltidspension. Den nedre åldersgränsen för deltidspension i det inledande stycket i 1 mom. föreslås bli ändrad från nuvarande 60 år till 61 år. Den föreslagna ändringen motsvarar den ändring som föreslås i det inledande stycket i 16 § 1 mom. i ArPL.

Den föreslagna ändringen av åldersgränsen för deltidspension ska gälla företagare som är födda 1954 eller senare. På före 1954 födda företagare rätt att gå i deltidspension tillämpas de bestämmelser som gällde innan ändringen av åldersgränsen för deltidspension trädde i kraft. Detta regleras i lagens ikraftträdandebestämmelse.

49 §. *Ändring av invalidpension till ålderspension.* I 2 mom. föreslås omnämmandet av förtida ålderspension blir struket. Ändringen motsvarar den ändring som föreslås i 52 § 2 mom. i ArPL.

1.6 Lagen om införande av lagen om pension för företagare

29 §. I paragrafen föreskrivs om avslutandet av tilläggspensionsskyddet för företagare, om fribrev för tilläggspensionen och om pensionsåldern som hänför sig till tilläggspensionsförsäkringen. I 4 mom. föreskrivs om

företagarens rätt att få ålderspension enligt denna lag före 62 års ålder, om han eller hon med stöd av tilläggspensionsskyddet har rätt att gå i ålderspension före 62 års ålder. I propositionen föreslås att förtida ålderspension slopas som pensionsform i arbetspensionssystemet. Därför föreslås utöver de bestämmelser som redan finns i momentet att till momentet fogas en bestämmelse, vars sakinhåll i fråga om företagare i tillämpliga delar motsvarar den bestämmelse som föreslås ovan i 30 § 2 mom. i införandelagen till ArPL och i 31 § 2 mom. i införandelagen till SjPL. Den föreslagna ändringen är av teknisk natur. Målet är att genom ändringen trygga den nuvarande rätten för de företagare som avses i gällande 4 mom. att få pension enligt tilläggspensionsskyddet och grundpensionsskyddet från samma tidpunkt.

1.7 Lagen om pension för lantbruksföretagare

31 §. *Rätt till ålderspension.* I paragrafen föreslås motsvarande ändringar som ovan i 11 § i ArPL och 8 § i FöPL.

Slopadet av rätten till förtida ålderspension ska gälla lantbruksföretagare födda 1952 eller senare. På tidigare födda lantbruksföretagare tillämpas nugällande bestämmelser. Detta regleras i lagens ikraftträdandebestämmelse.

32 §. *Ålderspensionens belopp.* I paragrafen föreslås motsvarande ändringar som ovan i 9 § i FöPL.

Ändringsförslaget i 3 mom. tillämpas på lantbruksföretagare födda 1958 eller senare. På tidigare födda lantbruksföretagare tillämpas nugällande bestämmelser. Detta regleras i lagens ikraftträdandebestämmelse.

33 §. *Begynnelsepunkten för ålderspension.* I paragrafens 1 mom. föreslås motsvarande ändringar som ovan i 13 § 1 mom. i ArPL och 10 § 1 mom. i FöPL. Samtidigt stryks hänvisningen till 32 § 3 mom. i momentet.

36 §. *Rätt till deltidspension.* I paragrafen föreslås motsvarande ändringar som ovan i det inledande stycket i 16 § 1 mom. i ArPL och i det inledande stycket i 13 § 1 mom. i FöPL.

Den föreslagna höjningen av den nedre åldersgränsen för deltidspension ska gälla lantbruksföretagare födda 1954 eller senare. På tidigare födda lantbruksföretagares rätt att gå i deltidspension tillämpas de bestämmelser som gällde innan ändringen av åldersgränsen för deltidspension trädde i kraft. Detta regleras i lagens ikraftträdandebestämmelse.

1.8 Lagen om kommunala pensioner

10 §. Pension och andra förmåner. I paragrafen räknas upp vilka pensionsformer och rehabiliteringsförmåner arbetstagaren har rätt till enligt KomPL. I propositionen föreslås att förtida ålderspension slopas som pensionsform i arbetspensionssystemet. Därför föreslås att bestämmelserna om förtida ålderspension stryks i paragrafen.

Förslaget att slopa rätten till förtida ålderspension ska gälla arbetstagare födda 1952 eller senare. På arbetstagare födda före 1952 tillämpas de bestämmelser om förtida ålderspension som gällde innan ändringen trädde i kraft. Detta regleras i lagens ikraftträdandebestämmelse.

Den föreslagna ändringen ska inte heller gälla sådana före 1960 födda arbetstagare som har rätt till förtida ålderspension med stöd av en personlig pensionsålder. Deras rätt till förtida ålderspension förblir i den form den hade när den föreslagna ändringen trädde i kraft.

13 §. Förtida och uppskjuten ålderspension. I paragrafen föreskrivs om när rätten till förtida och uppskjuten ålderspension börjar. Paragrafen föreslås bli ändrad så att bestämmelser om förtida ålderspension stryks i paragrafens rubrik och i momenten. Gällande bestämmelse i 3 mom. om rätten för en långtidsarbetslös som får arbetslöshetsdagpenning med stöd av rätten till tilläggsdagar att gå i ålderspension utan förtidsminskning som 62-åring föreslås dessutom bli struken. Detta motsvarar förslaget till ändring av 12 § 3 mom. i ArPL. Samtidigt skrivs paragrafen helt om.

Den ändring som föreslås i 3 mom. ska gälla arbetstagare födda 1958 eller senare. På tidigare födda arbetstagare tillämpas nugällan-

de 3 mom. Detta regleras i lagens ikraftträdandebestämmelse.

14 §. Deltidspension. I paragrafen föreskrivs om rätten till deltidspension. Den nedre åldersgränsen för deltidspension i det inledande stycket i 1 mom. föreslås bli ändrad från nuvarande 60 år till 61 år.

Den föreslagna ändringen av åldersgränsen för deltidspension ska gälla arbetstagare som är födda 1954 eller senare. På före 1954 födda arbetstagares rätt att gå i deltidspension tillämpas de bestämmelser som gällde innan ändringen av åldersgränsen för deltidspension trädde i kraft.

I 1 mom. 4 punkten föreskrivs om att arbetsinkomsterna av deltidarbete ska utgöra 35—70 % av arbetstagarens stabiliserade förvärvsinkomst och att minskningen i arbetstiden inte får skilja sig väsentligt från nedgången i förvärvsinkomsterna. I 4 mom. föreskrivs om att nedgången i förvärvsinkomsterna för en arbetstagare som går i deltidspension kan avvika från förkortningen i arbetstiden, om det i förvärvsinkomsten för förvärvsarbete på heltid har ingått övertidserättning, tillägg för söndags-, natt- eller skiftarbete eller andra särskilda tillägg eller ersättningar som hänfört sig till lönen men som inte ingår i förvärvsinkomsten av deltidarbetet. I momentet föreskrivs också om att ovan nämnda tillägg eller ersättningar inte beaktas vid prövningen av om den anställde uppfyller villkoren i 1 mom. 4 punkten.

Inkomsterna ska dock alltid röra sig kring gränsen 35—70 % enligt 1 mom. 4 punkten. Eftersom bestämmelsens nuvarande ordalydelse också kan tolkas så att ovan nämnda gränser inte behöver nås i sådana situationer som avses i 4 mom., föreslås att ordalydelsen i 4 mom. preciseras.

De ändringar som föreslås i paragrafen motsvarar de ändringar som föreslås i 16 § i ArPL.

36 §. Arbetslöshetspension. I 4 mom. föreskrivs om rätten för en anställd som har fyllt 62 år och som ansöker om arbetslöshetspension att få ålderspension i stället för arbetslöshetspension. Endast anställda som är födda före 1950 har rätt till arbetslöshetspension. Således har de redan före 2013 fyllt 63 år, och har även utan en specialbestäm-

melse rätt till ålderspension. Därför föreslås 4 mom. bli upphävt som obehövt.

42 §. Förtidsminskning och uppskovsförhöjning. I paragrafens rubrik nämns förtidsminskning och i 1 mom. föreskrivs om förtidsminskningens belopp. Omnämmandet av förtidsminskning föreslås bli struket i paragrafens rubrik och 1 mom. föreslås bli upphävt. Upphävandet av 1 mom. motsvarar det ovan föreslagna upphävandet av 12 § 2 mom. i ArPL.

147 §. Lämnande av uppgifter till medlemssamfund, statliga arbetsgivare och kyrkliga arbetsgivare. I paragrafen föreskrivs om den kommunala pensionsanstaltens rätt att lämna uppgifter till kommunala arbetsgivare, statliga arbetsgivare och kyrkliga arbetsgivare. I paragrafens tre momenter föreskrivs särskilt om lämnande av uppgifter till olika arbetsgivare. Samtliga bestämmelser i dessa momenter föreslås bli överförda till 1 mom. samt 2 och 3 mom. föreslås bli upphävda som obehövt. Den kommunala pensionsanstalten sörjer även för pensioner för Folkpensionsanstaltens personal och som arbetsgivare behöver Folkpensionsanstalten samma slags uppgifter som övriga offentliga arbetsgivare. Det föreslås att Folkpensionsanstalten fogas till bestämmelsen och samtidigt föreslås att rubriken för paragrafen förkortas till formen lämnande av uppgifter till arbetsgivaren. Pensionsskyddet för Folkpensionsanstaltens personal bestäms i enlighet med lagen om statens pensioner. I 1 mom. föreskrivs om rätten att lämna uppgifter för arbetsgivarens bokföring samt i 2 och 3 mom. om lämnande av uppgifter för arbetsgivarens löneadministration. Detta föreslås bli ersatt med lämnande av nödvändiga uppgifter för arbetsgivarens ekonomiförvaltning, som täcker lämnande av nödvändiga uppgifter för arbetsgivarens bokföring och löneadministration. Den kommunala pensionsanstalten ska fortfarande ha rätt att lämna nödvändiga uppgifter om pensionsbeloppet till de arbetsgivare som ska svara för kostnaderna för en beviljad invalidpension.

Den kommunala pensionsanstalten har rätt att lämna uppgifter om en pension den beviljats till arbetsgivaren för att anställningsförhållandet ska kunna avslutas. Det föreslås att bestämmelsen ändras så att pensionsanstalten

kan lämna uppgifter om beviljande av pension för ordnande av arbetsgivarens personalärenden. Till exempel beviljandet av rehabiliteringsstöd ger inte arbetsgivaren rätt att avsluta ett anställningsförhållande, men information om det har betydelse för arbetsgivaren till exempel för anställningen av en vikarie. Uppgifter får fortfarande inte lämnas om pensionens belopp, utan endast om tidpunkten för när den börjar och slutar och om pensionslaget för personaladministrationen. Rätten att lämna uppgifter ska även gälla beviljad rehabilitering och rehabiliteringspension. Uppgifter kan lämnas endast om beviljad pension. Således ska uppgifter om ett nekande beslut eller preliminära uppgifter om pensionsrätten fortfarande inte lämnas till arbetsgivaren. Uppgifterna lämnas endast till den arbetsgivare, hos vilken personen i fråga är anställd när han eller hon går i pension.

1.9 Lagen om statens pensioner

8 §. Rätten till ålderspension. I paragrafen föreskrivs om arbetstagarens rätt till ålderspension och förtida ålderspension samt om åldersgränserna för dessa pensioner. I propositionen föreslås att förtida ålderspension slopas som pensionsform i arbetspensionssystemet. Därför föreslås att bestämmelserna om förtida ålderspension stryks i paragrafens 2—4 mom.

Slopandet av förtida ålderspension ska gälla arbetstagare födda 1952 eller senare. På arbetstagare födda före 1952 tillämpas de bestämmelser om förtida ålderspension som gällde innan ändringen trädde i kraft. Detta regleras i lagens ikraftträdandebestämmelse.

Den föreslagna ändringen ska inte heller gälla sådana före 1960 födda arbetstagare som har rätt till förtida ålderspension med stöd av en personlig pensionsålder. Deras rätt till förtida ålderspension förblir i den form den hade innan den föreslagna ändringen trädde i kraft.

9 §. Ålderspension från samma tidpunkt som ålderspension som beviljats i ett annat nordiskt land. I paragrafen föreskrivs om rätten till förtida ålderspension i situationer där en person får rätt till ålderspension från något annat nordiskt land innan han eller hon fyllt 62 år. Hänvisningen i paragrafen till 8 §

2 mom. föreslås bli ändrad till en hänvisning till 1 mom., eftersom det inte längre kommer att föreskrivas om rätten till förtida ålderspension i 2 mom. Likaså föreslås att åldersgränsen 62 år ändras till 63 år och att ordet förtida stryks i paragrafen och dess rubrik, eftersom det föreslås i propositionen att förtida ålderspension slopas som pensionsform i arbetspensionssystemet. De ändringar som föreslås i paragrafen är av teknisk natur.

10 §. Ålderspensionens belopp. Paragrafens 2 mom., där det föreskrivs om förtidsminskningen av förtida ålderspension, föreslås bli upphävd. Även 3 mom., där det föreskrivs om rätten för en långtidsarbetslös som får arbetslöshetsdagpenning med stöd av rätten till tilläggsdagar att gå i ålderspension utan förtidsminskning vid 62 års ålder, föreslås bli upphävt.

Förslaget till ändring av 3 mom. ska gälla arbetstagare födda 1958 eller senare. På tidigare födda arbetstagare tillämpas gällande 3 mom. Detta regleras i lagens ikraftträdandebestämmelse.

De ändringar som föreslås i paragrafen motsvarar de ändringar som föreslås i 12 § i ArPL.

11 §. Begynnelsestidpunkt för ålderspension. I 1 mom. föreskrivs om tidpunkten för när ålderspension, förtida ålderspension, ålderspension utan förtidsminskning samt uppskjuten ålderspension börjar. Momentet föreslås bli ändrat på motsvarande sätt som 13 § 1 mom. i ArPL ovan.

13 §. Ålderspension från offentliga pensionssystem. I paragrafen föreskrivs om rätten till ålderspension enligt denna lag från samma tidpunkt som en arbetstagare får ålderspension som för tiden före 1995 har ökat med tilläggsskydd från det övriga pensionssystemet för den offentliga sektorn. I 3 mom. föreskrivs om rätten till förtida ålderspension. Eftersom det i propositionen föreslås att förtida ålderspension slopas som pensionsform i arbetspensionssystemet, föreslås 3 mom. bli upphävt.

14 §. Rätten till deltidspension. I paragrafen föreskrivs om rätten till deltidspension. I paragrafen föreslås motsvarande ändringar som ovan i 16 § i ArPL och 14 § i KomPL.

Den föreslagna ändringen av den nedre åldersgränsen för deltidspension ska gälla ar-

betstagare födda 1954 eller senare. På före 1954 födda arbetstagares rätt att gå i deltidspension tillämpas de bestämmelser som gällde innan ändringen av åldersgränsen för deltidspension trädde i kraft. Detta regleras i lagens ikraftträdandebestämmelse.

50 §. Ändring av invalidpension till ålderspension och rätt till ny pension som intjänats under tiden för invalidpension. I 2 mom. föreslås omnämmandet av förtida ålderspension bli struket. Ändringen motsvarar den ändring som föreslås i 50 § 2 mom. i ArPL.

96 §. Rätten att gå i pension. I paragrafen föreskrivs om rätten för en militär att få ålderspension. Enligt 4 mom. har en militär inte rätt till förtida ålderspension eller deltidspension. Omnämmandet av förtida ålderspension föreslås bli struket i momentet.

1.10 Folkpensionslagen

10 §. Rätt till ålderspension. I 1 mom. föreskrivs att den som fyllt 65 år har rätt till ålderspension. Enligt 2 mom. i gällande paragraf kan den som fyllt 62 år dock få ålderspension i förtid. Ålderspensionen minskas då permanent med 0,4 % för varje månad som pensionen tidigareläggs. Paragrafens 2 mom. föreslås bli ändrad så att en person kan få ålderspension i förtid tidigast när han eller hon fyllt 63 år. Andra ändringar görs inte i paragrafen. Således kan begynnelsestidpunkten för ålderspension tidigareläggas med högst två år i stället för med tre år som nu.

Den föreslagna ändringen träder i kraft vid ingången av 2013. Personer födda före 1952 ska dock ha rätt till förtida ålderspension enligt gällande 2 mom. Detta regleras i lagens ikraftträdandebestämmelse. Detta innebär att personer födda 1951 ännu 2013 har möjlighet att gå i förtida ålderspension som 62-åringar.

11 §. Rätt till ålderspension för den som får arbetslöshetsdagpenning. Enligt gällande paragraf har den som med stöd av 6 kap. 9 § 2 eller 3 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa får arbetslöshetsdagpenning för tilläggsdagar rätt att vid 62 års ålder få ålderspension utan förtidsminskning. Paragrafens gällande ordalydelse är vilseledande när det gäller personer som fyllt 62 år, eftersom syftet när paragrafen stiftats har varit att rätten till ålderspension utan förtidsminskning

uppstår när man fyller 62 år, dvs. att den förutom 62-åringar även ska gälla 63- och 64-åringar. I propositionen föreslås att 62 års ålder som nu nämns i paragrafen ändras till 63 år och att ordalydelsen samtidigt ändras så att rätten till ålderspension utan förtidsminskning uppstår när 63 års ålder uppnåtts.

Den ändring som föreslås i paragrafen ska gälla personer födda 1958 eller senare. På tidigare födda personer tillämpas gällande paragraf. Detta regleras i lagens ikraftträdandebestämmelse.

22 §. Pensionsinkomster som inverkar på folkpensionen. Paragrafens 4 mom. föreslås bli ändrat på motsvarande sätt som 10 § 2 mom. så att åldersgränsen 62 år för förtida ålderspension ändras till 63 år.

1.11 Lagen om garantipension

7 §. Rätt till garantipension. Den 62 års åldersgräns som nämns i 1 mom. 1 punkten föreslås bli ändrad till 63 år, eftersom man på grund av de ändringar som föreslås ovan i arbetspensionslagarna och folkpensionslagen kan få ålderspension eller förtida ålderspension tidigast vid 63 års ålder.

Den föreslagna ändringen ska gälla personer födda 1952 eller senare. På personer födda före 1952 tillämpas 7 § 1 mom. 1 punkten i gällande form. På före 1958 födda långtidsarbetslösa som med stöd av rätten till arbetslöshetsdagpenning för tilläggsdagar har rätt till ålderspension utan förtidsminskning vid 62 års ålder, tillämpas dessutom även gällande 7 § 1 mom. 1 punkten. Detta regleras i lagens ikraftträdandebestämmelse.

2 Ikraftträdande

Lagarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2013.

I lagarnas ikraftträdandebestämmelser föreslås även övergångsbestämmelser. Ändringarna som gäller förtida ålderspension ska tillämpas på personer födda 1952 eller senare. På personer födda före 1952 tillämpas bestämmelserna om förtida ålderspension sådana de lydte när de föreslagna lagarna trädde i kraft. I praktiken innebär detta att alla personer födda 1951, dvs. personer som under

2013 fyller 62 år, ännu har möjlighet att gå i förtida ålderspension vid 62 års ålder från både arbetspensionssystemet och folkpensionssystemet. Således kommer de lagändringar som gäller förtida ålderspension i praktiken att bli första gången tillämpliga 2014.

De föreslagna ändringarna i rätten för en långtidsarbetslös som får arbetslöshetsdagpenning med stöd av rätten till tilläggsdagar att gå i ålderspension utan förtidsminskning enligt arbetspensionslagarna och/eller folkpensionslagen tillämpas på personer födda 1958 eller senare. Således ska dessa ändringar i praktiken gälla tidigast från ingången av 2020, eftersom personer födda 1958 fyller 62 år 2020.

Den föreslagna höjningen av den nedre gränsen för deltidspension från 60 år till 61 år ska gälla personer födda 1954 eller senare. Personer födda före 1954 ska fortfarande kunna gå i deltidspension enligt gällande bestämmelser. Denna övergångsbestämmelse ska skydda personer födda 1952 och 1953, eftersom de fyller 61 år under 2013 och 2014. Således kommer den lagändring som gäller åldersgränsen för deltidspension i praktiken att bli första gången tillämplig 2015.

3 Samband med grundlagen och lagstiftningsordning

Den statsförfattningsrättsliga bedömningen av de lagändringar som föreslås i propositionen baseras främst på egendomsskyddet i 15 § i grundlagen och den tryggade försörjning som avses i 19 § 2 mom. i grundlagen. Ur denna synvinkel ska man granska de föreslagna ändringar som gäller sloandet av förtida ålderspension som pensionsform i arbetspensionssystemet, rätten för en långtidsarbetslös som får arbetslöshetsdagpenning med stöd av rätten till tilläggsdagar att gå i ålderspension utan förtidsminskning, höjningen av den nedre åldersgränsen för förtida ålderspension enligt FPL och för garantipension från 62 år till 63 år samt för deltidspension från 60 år till 61 år.

Riksdagens grundlagsutskott har i sitt utlåtande GrUU 60/2002 rd konstaterat: "Egendomsskyddet för pensioner bottnar enligt

grundlagsutskottets praxis (GrUU 9/1999 rd, s. 2/I) i tanken att en inkomstrelaterad förmån, framför allt rätten till arbetspension, intjänas medan anställningsförhållandet pågår. En på detta sätt intjänad förmån, som betalas ut först senare, betraktas som en del av vederlaget för en arbetsprestation. Däremot har egendomsskyddet inte ansetts gälla rätten till folkpension, finansieringssättet till trots.”

Grundlagsutskottet har i sitt utlåtande GrUU 10/1993 rd ansett, på tal om att höja åldersgränsen för individuell förtidspension från 55 år till 58 år, att åldersgränsen för arbetspensionssystemets del kunde höjas i vanlig lagstiftningsordning, eftersom den inte innebär ett intrång i någons löpande pension, ej heller lägger hinder för att verkställa ett redan givet förhandsbeslut.

Riksdagens grundlagsutskott har i sitt utlåtande GrUU 13/1995 rd bland annat konstaterat: ”Grundlagsutskottet har i olika sammanhang framhållit att en självintjänad pensionsförmån i princip omfattas av egendomsskyddet i grundlagen. Vad gäller det konstitutionella skyddet för pensionsförmåner är det enligt utskottets uppfattning (t.ex. GrUU 4/1994 rd) uttryckligen fråga om skydd för en konkret intjänad ekonomisk förmån och inte till exempel om skydd för ett visst pensionssystem. Enligt statsförfattningen är utgångspunkten enligt utskottet alltså att det kan stadgas genom en vanlig lag om substansen i ett pensionssystem så att det också inverkar på dem som står i ett anställningsförhållande. Frågor som kan regleras genom en vanlig lag är bland annat pensionsåldern, pensionstillväxten och pensionens målnivå, om inte något annat följer av någon särskild orsak. En sådan särskild orsak kan framför allt tänkas vara att eventuella ändringar i ett pensionssystem till vissa delar kan leda till en oskälig försämring av pensionsförmåner som är att betrakta som intjänade.”

Rätten till förtida ålderspension vid 62 års ålder slopas för personer födda 1952 eller senare. Avsikten är att de föreslagna lagarna ska träda i kraft vid ingången av 2013. Då får pensionsförsäkrade åtminstone ett år på sig

att förbereda sig på ändringen, eftersom den aktuella ändringen hinner vara i kraft åtminstone ett år redan innan den äldsta 1952 födda personen fyller 62 år. Åldersgränsen för deltidspension föreslås bli höjd från 60 år till 61 år för personer födda 1954 eller senare. Personer födda 1954 fyller 60 år under 2014 och har därför minst ett år på sig att förbereda sig på ändringen. De föreslagna ändringarna som gäller rätten för personer som får arbetslöshetsdagpenning med stöd av rätten till tilläggsdagar att få ålderspension utan förtidsminskning har en mycket lång övergångstid, eftersom personer födda 1958 fyller 62 år först 2020. Således anser regeringen att de försäkrade får tillräckligt med förberedelse för de föreslagna ändringarna, i synnerhet eftersom ändringarna av åldersgränserna är tämligen små. De föreslagna ändringarna ska dessutom gälla pensionsfall som inträffar sedan de trätt i kraft och inte leda till ingrepp i pensioner som intjänats innan ändringarna trädde i kraft.

Enligt 19 § 2 mom. i grundlagen ska var och en genom lag garanteras rätt att få sin grundläggande försörjning tryggad bland annat vid arbetslöshet, arbetsoförmåga och under ålderdomen. Grundlagen ålägger lagstiftaren en skyldighet att garantera var och en som behöver få sin grundläggande försörjning tryggad en subjektiv rätt till denna lagfästa trygghet som det allmänna ska ordna (GrUB 25/1994 rd, s. 10/II). De system som ska trygga en grundläggande försörjning bör vara på så vis heltäckande att det inte uppstår några marginalgrupper (RP 309/1993 rd, s. 70/II). Regeringen anser att de ändringar som föreslås är ganska små även i fråga om folkpensionen och garantipensionen och att de inte strider med 19 § 2 mom. i grundlagen.

Med stöd av ovanstående anser regeringen att de lagar som föreslås i propositionen kan behandlas som vanliga lagar i den ordning som anges i 72 § i grundlagen.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

1.

Lag**om ändring av lagen om pension för arbetstagare**

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om pension för arbetstagare (395/2006) 12 § 2 och 3 mom., av dem 3 mom. sådant det lyder i lag 909/2010, och
ändras 11 §, 13 § 1 mom., det inledande stycket i 16 § 1 mom. och 16 § 5 mom. samt 52 § 2 mom. och 194 §,
 av dem 11 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 634/2009, 13 § 1 mom. sådant det lyder i lag 909/2010, det inledande stycket i 16 § 1 mom. sådant det lyder i lag 627/2009 och 52 § 2 mom. sådant det lyder i lag 634/2009, som följer:

11 §

Rätt till ålderspension

En arbetstagare har rätt att gå i ålderspension från ingången av kalendermånaden efter den under vilken 63—68 års ålder uppnåtts eller i uppskjuten ålderspension efter kalendermånaden efter den under vilken 68 års ålder uppnåtts. En förutsättning för beviljande av ålderspension är att arbetstagaren inte längre står i det anställningsförhållande från vilket han eller hon pensioneras. Trots vad som föreskrivs i 8 § 3 mom. och ovan i detta moment hindrar inte fortsatt skötsel av ett försäkrat förtroendeuppdrag beviljande av ålderspension som intjänats på grundval av tidigare avslutade anställningsförhållanden.

Går arbetstagaren i ålderspension enligt lagen om sjömanspensioner vid sänkt pensionsålder före 63 års ålder, har han eller hon rätt att gå i ålderspension enligt denna lag vid den pensionsålder som anges i lagen om sjömanspensioner. I det fallet omvandlas pensionsbeloppet enligt denna lag så att det försäkringsmatematiskt motsvarar arbetstagarens pensionsålder. Närmare bestämmelser om omvandling av pensionsbeloppet och omvandlingskoefficienterna utfärdas genom

förordning av social- och hälsovårdsministeriet.

13 §

Begynnelsestidpunkt för ålderspension

Ålderspension börjar från ingången av kalendermånaden efter den under vilken arbetstagaren har uppnått den ålder som berättigar till ålderspension och slutat i det arbete på basis av vilket han eller hon ansöker om ålderspension. Uppskjuten ålderspension börjar från ingången av den kalendermånad som följer på ansökan om pension. Annan ålderspension än uppskjuten ålderspension kan även beviljas retroaktivt, dock inte utan giltigt skäl för längre tid än för de tre månader som föregår månaden för ansökan om pension.

16 §

Rätt till deltidspension

En arbetstagare i åldern 61—67 år som har övergått till deltidsarbete har rätt till deltidspension, om han eller hon

Om nedgången i arbetstagarens förvärvsinkomster avviker från förkortningen av arbetstiden av den anledningen att i förvärvsinkomsten från förvärvsarbete på heltid har ingått övertidsersättning, tillägg för söndags-, natt- eller skiftarbete eller andra särskilda tillägg eller ersättningar som hänfört sig till lönen men som inte ingår i förvärvsinkomsten från deltidarbetet, beaktas sådana tillägg och ersättningar inte vid prövningen enligt 4 mom. 1 punkten av ändringen i inkomsterna och arbetstiden. Inkomsterna från deltidarbetet måste dock utgöra 35—70 procent av arbetstagarens stabiliserade inkomst.

52 §

Ändring av invalidpension till ålderspension

Arbetstagaren har på ansökan rätt till pension som intjänats på grundval av arbete som utförts under tiden för invalidpension när hans eller hennes invalidpension i enlighet med 1 mom. ändras till ålderspension, om arbetstagaren inte längre står i det anställningsförhållande från vilket han eller hon går i ålderspension. Om arbetstagaren arbetar under tiden för invalidpension enligt en annan arbetspensionslag än denna lag eller sedan invalidpension enligt denna lag eller en annan arbetspensionslag upphört, har arbetstagaren rätt till den pension som intjänats på grundval av detta arbete när han eller hon beviljas ålderspension eller uppskjuten ålderspension. Arbetstagaren har rätt till pension som intjänats på grundval av arbete som utförts under tiden för den ovan avsedda invalidpensionen eller sedan den upphört även om han eller hon efter att den tidigare invalidpensionen upphört beviljas ny invalidpen-

sion, på vilken det inte tillämpas vad som i 80 § 2 mom. föreskrivs om fastställande av pension på tidigare grunder.

194 §

Arbetsgivarnas rätt att få uppgifter

Trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter har en arbetsgivare rätt att för sin ekonomiförvaltning och personaladministration och för att kunna kontrollera företagets arbetspensionsförsäkringsavgifter av pensionsanstalterna få nödvändiga uppgifter om pensioner som beviljats enligt denna lag och om pensionsformen samt om begynnelse- och slutdatum för beviljade pensioner.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2013.

På en före 1952 född arbetstagares rätt att gå i förtida ålderspension och på den förtida ålderspensionens belopp tillämpas dock 11 §, 12 § 2 mom., 13 § 1 mom. och 52 § 2 mom. sådana de lydte vid ikraftträdandet av denna lag.

På rätten för en före 1958 född arbetstagare, som får arbetslöshetsdagpenning med stöd av den rätt till tilläggsdagar som avses i 6 kap. 9 § 2 eller 3 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002), att gå i ålderspension utan förtidsminskning vid 62 års ålder tillämpas 12 § 3 mom. och 13 § 1 mom. sådana de lydte vid ikraftträdandet av denna lag.

En före 1954 född arbetstagare har rätt att gå i deltidspension i enlighet med de bestämmelser som gällde vid denna lags ikraftträdande.

Åtgärder som krävs för verkställigheten av denna lag får vidtas innan lagen träder i kraft.

2.

Lag**om ändring av 30 § i lagen om införande av lagen om pension för arbetstagare**

I enlighet med riksdagens beslut
fogas till 30 § i lagen om införande av lagen om pension för arbetstagare (396/2006), sådan paragrafen lyder delvis ändrad i lag 628/2009, ett nytt 2 mom., varvid det nuvarande 2 mom. blir 3 mom., som följer:

30 §

Om pensionsåldern för en arbetstagare som omfattas av det arrangemang som avses i 1 mom. är 62 år, har han eller hon även rätt till ålderspension enligt lagen om pension för arbetstagare vid 62 års ålder. Börjar ålderspensionen från ingången av månaden efter den under vilken arbetstagaren fyllt 62 år eller senare, men dock innan han eller hon fyl-

ler 63 år, minskas ålderspensionen i enlighet med 12 § 2 mom. i lagen om pension för arbetstagare, sådant det lydde den 31 december 2012.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2013.
Åtgärder som krävs för verkställigheten av denna lag får vidtas innan lagen träder i kraft.

3.

Lag**om ändring av lagen om sjömanspensioner**

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om sjömanspensioner (1290/2006) 8 § 3 mom. samt 11 § 2 och 3 mom., av dem 11 § 3 mom. sådant det lyder i lag 911/2010, och
ändras 8 § 4 mom., 12 §, 13 § 1 mom., det inledande stycket i 16 § 1 mom. och 16 § 5 mom. samt 52 § 2 mom. och 218 §,
 av dem 13 § 1 mom. sådant det lyder i lag 911/2010, det inledande stycket i 16 § 1 mom. sådant det lyder i lag 629/2009 och 52 § 2 mom. sådant det lyder i lag 635/2009, som följer:

8 §

Rätten till ålderspension

 Beviljande av ålderspension förutsätter att arbetstagaren inte längre arbetar i det anställningsförhållande från vilket han eller hon pensioneras.

12 §

Konsekvenserna av den offentliga sektorns sänkta pensionsålder i vissa situationer

Går arbetstagaren i ålderspension enligt lagen om kommunala pensioner eller lagen om statens pensioner före 63 års ålder, har han eller hon rätt att gå i ålderspension enligt denna lag vid den pensionsålder som föreskrivs i lagen om kommunala pensioner eller lagen om statens pensioner, förutsatt att behörighetsvillkoret för det sista anställnings- eller tjänsteförhållandet enligt någon av nämnda lagar har varit en sådan examen som förutsätts för sjötjänst enligt denna lag eller en viss mängd sjötjänst enligt denna lag. I det fallet omräknas pensionsbeloppet enligt denna lag så att det försäkringsmatematiskt motsvarar arbetstagarens pensionsålder. Närmare

bestämmelser om omräkning av pensionsbeloppet och omräkningskoefficienterna utfärdas genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet.

13 §

Begynnelsepunkt för ålderspension

Ålderspension börjar från ingången av kalendermånaden efter den under vilken arbetstagaren har uppnått den ålder som berättigar till ålderspension och slutat i det arbete på basis av vilket han eller hon ansöker om ålderspension. Uppskjuten ålderspension börjar från ingången av den kalendermånad som följer på ansökan om pension. Annan ålderspension än uppskjuten ålderspension kan även beviljas retroaktivt, dock inte utan giltigt skäl för längre tid än för de tre månader som föregår månaden för ansökan om pension.

16 §

Rätten till deltidspension

En arbetstagare i åldern 61—67 år som har övergått till deltidarbete har rätt till deltidspension, om han eller hon

Om nedgången i arbetstagarens förvärvsinkomster avviker från förkortningen av arbetstiden av den anledningen att det i förvärvsinkomsten från förvärvsarbete på heltid har ingått övertidsersättning, tillägg för söndags-, natt- eller skiftarbete eller andra särskilda tillägg eller ersättningar som hänfört sig till lönen men inte ingår i förvärvsinkomsten från deltidsarbetet, beaktas sådana tillägg och ersättningar inte vid prövningen enligt 4 mom. 1 punkten av ändringen i inkomsterna och arbetstiden. Arbetsinkomsterna för deltidsarbete måste dock utgöra 35—70 procent av arbetstagarens stabiliserade inkomst.

52 §

Ändring av invalidpension till ålderspension

Arbetstagaren har på ansökan rätt till pension som intjänats på grundval av arbete som utförts under tiden för invalidpension när hans eller hennes invalidpension i enlighet med 1 mom. ändras till ålderspension, om arbetstagaren inte längre står i det anställningsförhållande från vilket han eller hon går i ålderspension. Om arbetstagaren arbetar under tiden för invalidpension enligt en annan arbetspensionslag än denna lag eller sedan invalidpension enligt denna lag eller en annan arbetspensionslag upphört, har arbetstagaren rätt till den pension som intjänats på grundval av detta arbete när han eller hon beviljas ålderspension eller uppskjuten ålderspension. Arbetstagaren har rätt till pension som intjänats på grundval av arbete som utförts under tiden för den ovan avsedda invalidpensionen eller sedan den upphört även om han eller hon efter att den tidigare invalidpensionen upphört beviljas ny invalidpension, på vilken det inte tillämpas vad som i

86 § 2 mom. föreskrivs om fastställande av pension på tidigare grunder.

218 §

Arbetsgivarnas rätt att få uppgifter

Trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter har en arbetsgivare rätt att för sin ekonomiförvaltning och personaladministration och för att kunna kontrollera företagets arbetspensionsavgifter av pensionskassan få nödvändiga uppgifter om pensioner som beviljats enligt denna lag och om pensionsformen, om begynnelse- och slutdatum för beviljade pensioner samt om arbetstagares i 8 § 2 mom. avsedda sänkta pensionsålder.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2013.

På en före 1952 född arbetstagares rätt att gå i förtida ålderspension och på den förtida ålderspensionens belopp tillämpas dock 8 § 3 och 4 mom., 11 § 2 mom., 12 §, 13 § 1 mom. och 52 § 2 mom. sådana de lydte vid ikraftträdande av denna lag.

På rätten för en före 1958 född arbetstagare, som får arbetslöshetsdagpenning med stöd av den rätt till tilläggsdagar som avses i 6 kap. 9 § 2 eller 3 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002), att gå i ålderspension utan förtidsminskning vid 62 års ålder tillämpas 11 § 3 mom. och 13 § 1 mom. sådana de lydte vid ikraftträdande av denna lag.

En före 1954 född arbetstagare har rätt att gå i deltidspension i enlighet med de bestämmelser som gällde vid denna lags ikraftträdande.

Åtgärder som krävs för verkställigheten av denna lag får vidtas innan lagen träder i kraft.

4.

Lag**om ändring av 31 § i lagen om införande av lagen om sjömanspensioner**

I enlighet med riksdagens beslut
fogas till 31 § i lagen om införande av lagen om sjömanspensioner (1291/2006) ett nytt
2 mom. som följer:

31 §

Om pensionsåldern för en arbetstagare som omfattas av det arrangemang som avses i 1 mom. är 62 år, har han eller hon rätt till ålderspension enligt både den gamla och den nya lagen vid 62 års ålder. Börjar ålderspensionen från ingången av månaden efter den under vilken arbetstagaren fyllt 62 år eller

senare, men dock innan han eller hon fyller 63 år, minskas ålderspensionen i enlighet med 11 § 2 mom. i lagen om sjömanspensioner, sådant det lydde den 31 december 2012.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2013.
Åtgärder som krävs för verkställigheten av denna lag får vidtas innan lagen träder i kraft.

5.

Lag**om ändring av lagen om pension för företagare**

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i lagen om pension för företagare (1272/2006) 9 § 2 och 3 mom., av dem 3 mom. sådant det lyder i lag 913/2010, samt

ändras 8 §, 10 § 1 mom., det inledande stycket i 13 § 1 mom. punkten och 49 § 2 mom., av dem 10 § 1 mom. sådant det lyder i lag 913/2010, det inledande stycket i 13 § 1 mom. sådant det lyder i lag 630/2009 och 49 § 2 mom. sådant det lyder i lag 636/2009, som följer:

8 §

Rätt till ålderspension

En företagare har rätt att gå i ålderspension från ingången av kalendermånaden efter den under vilken 63—68 års ålder uppnåtts eller i uppskjuten ålderspension efter kalendermånaden efter den under vilken 68 års ålder uppnåtts. Företagaren har rätt att få ålderspension oberoende av om han eller hon fortsätter med sin företagareverksamhet enligt denna lag.

Går företagaren i ålderspension enligt lagen om sjömanspensioner (1290/2006) vid sänkt pensionsålder före 63 års ålder, har han eller hon rätt att gå i ålderspension enligt denna lag vid den pensionsålder som anges i lagen om sjömanspensioner. I det fallet omvandlas pensionsbeloppet enligt denna lag så att det försäkringsmatematiskt motsvarar företagarens pensionsålder. Närmare bestämmelser om omvandling av pensionsbeloppet och omvandlingskoefficienterna utfärdas genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet.

10 §

Begynnelsestidpunkten för ålderspension

Ålderspensionen börjar från ingången av kalendermånaden efter den under vilken pensionen har sökts. Annan ålderspension än uppskjuten ålderspension kan även beviljas retroaktivt för högst de tre månader som föregår månaden för ansökan om pension eller av giltigt skäl för längre tid än detta. För att pensionen ska beviljas retroaktivt förutsätts att företagarens försäkring enligt denna lag har upphört före pensionens början.

13 §

Rätt till deltidspension

En företagare i åldern 61—67 år som har övergått till deltidsarbete har rätt till deltidspension, om han eller hon

49 §

Ändring av invalidpension till ålderspension

Företagaren har på ansökan rätt till pension som intjänats på grundval av företagarkerksamhet som bedrivits under tiden för invalidpension, om hans eller hennes invalidpension i enlighet med 1 mom. ändras till ålderspension. Om företagaren bedriver företagarkerksamhet under tiden för invalidpension enligt en annan arbetspensionslag än denna lag eller sedan invalidpension enligt denna lag eller en annan arbetspensionslag upphört, har företagaren rätt till pension som intjänats på grundval av denna företagarkerksamhet, om han eller hon beviljas sådan ålderspension eller uppskjuten ålderspension som nämns i 8 §. Företagaren har rätt till pension som intjänats på grundval av företagarkerksamhet som bedrivits under tiden för den ovan avsedda invalidpensionen eller sedan den upphört även, om han eller hon efter att den tidigare invalidpensionen upphört beviljas ny

invalidpension, på vilken det inte tillämpas vad som i 74 § 2 mom. föreskrivs om fastställande av pension på tidigare grunder.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2013.

På en före 1952 född företagares rätt att gå i förtida ålderspension och på den förtida ålderspensionens belopp tillämpas dock 8 §, 9 § 2 mom., 10 § 1 mom. och 49 § 2 mom. sådana de lydte vid ikraftträdandet av denna lag.

På en före 1958 född företagares rätt att gå i ålderspension utan förtidsminskning enligt denna lag vid 62 års ålder tillämpas 9 § 3 mom. och 10 § 1 mom. sådana de lydte vid ikraftträdandet av denna lag.

En före 1954 född företagare har rätt att gå i deltidspension i enlighet med de bestämmelser som gällde vid denna lags ikraftträdande.

Åtgärder som krävs för verkställigheten av denna lag får vidtas innan lagen träder i kraft.

6.

Lag**om ändring av 29 § i lagen om införande av lagen om pension för företagare**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om införande av lagen om pension för företagare (1273/2006) 29 § 4 mom.
som följer:

29 §

Om pension beviljas vid en ålder som är lägre än 62 år omvandlas pensionen att motsvara den lägre åldern på det sätt som närmare föreskrivs genom social- och hälsovårdsministeriets förordning. Om pension beviljas från ingången av månaden efter den under vilken företagaren fyllt 62 år eller senare, men dock innan han eller hon fyller 63 år, minskas pensionen i enlighet med 9 § 2 mom. i lagen om pension för företagare, sådant det lydde den 31 december 2012. I öv-

rigt tillämpas på tilläggs pensionsförsäkringen bestämmelserna i de bestämmelser som utfärdats med stöd av 11 § 1 mom. i FöPL, sådant det lydde den 31 december 2000, samt i 10 mom. i ikraftträdandebestämmelsen i lagen om ändring av lagen om pension för företagare (638/2003).

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2013.
Åtgärder som krävs för verkställigheten av denna lag får vidtas innan lagen träder i kraft.

7.

Lag

om ändring av lagen om pension för lantbruksföretagare

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i lagen om pension för lantbruksföretagare (1280/2006) 32 § 2 och 3 mom., av dem 3 mom. sådant det lyder i lag 915/2010, och

ändras 31 §, 33 § 1 mom. och det inledande stycket i 36 § 1 mom., av dem 33 § 1 mom. sådant det lyder i lag 915/2010 och det inledande stycket i 36 § 1 mom. sådant det lyder i lag 632/2009, som följer:

31 §

Rätt till ålderspension

En lantbruksföretagare har rätt att gå i ålderspension från ingången av kalendermånaden efter den under vilken 63—68 års ålder uppnåtts eller i uppskjuten ålderspension efter kalendermånaden efter den under vilken 68 års ålder uppnåtts. Lantbruksföretagaren har rätt att få ålderspension oberoende av om han eller hon fortsätter med sin lantbruksföretagarverksamhet enligt denna lag.

Går lantbruksföretagaren i ålderspension enligt lagen om sjömanspensioner (1290/2006) vid sänkt pensionsålder före 63 års ålder, har han eller hon rätt att gå i ålderspension enligt denna lag vid den pensionsålder som avses i lagen om sjömanspensioner. I det fallet omvandlas pensionsbeloppet enligt denna lag så att det försäkringsmatematiskt motsvarar lantbruksföretagarens pensionsålder. Närmare bestämmelser om omvandling av pensionsbeloppet och omvandlingskoefficienterna utfärdas genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet.

33 §

Begynnelsepunkten för ålderspension

Ålderspensionen börjar från ingången av kalendermånaden efter den under vilken pensionen har sökts. Annan ålderspension än uppskjuten ålderspension kan även beviljas retroaktivt för högst de tre månader som föregår månaden för ansökan om pension eller av giltigt skäl för längre tid än detta. För att pensionen ska beviljas retroaktivt förutsätts att lantbruksföretagarens försäkring enligt denna lag har upphört före pensionens början.

36 §

Rätt till deltidspension

En lantbruksföretagare i åldern 61—67 år som har övergått till deltidarbete har rätt till deltidspension, om han eller hon

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2013.

På en före 1952 född lantbruksföretagares rätt att gå i förtida ålderspension och på den förtida ålderspensionens belopp tillämpas dock 31 §, 32 § 2 mom. och 33 § 1 mom. sådana de lydte vid ikraftträdandet av denna lag.

På en före 1958 född lantbruksföretagares rätt att gå i ålderspension utan förtidsminsk-

ning enligt denna lag vid 62 års ålder tillämpas 32 § 3 mom. och 33 § 1 mom. sådana de lydte vid ikraftträdandet av denna lag.

En före 1954 född lantbruksföretagare har rätt att gå i deltidspension i enlighet med de bestämmelser som gällde vid denna lags ikraftträdande.

Åtgärder som krävs för verkställigheten av denna lag får vidtas innan lagen träder i kraft.

8.

Lag**om ändring av lagen om kommunala pensioner**

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om kommunala pensioner (549/2003) 36 § 4 mom. och 42 § 1 mom., sådana de lyder i lag 713/2004, och

ändras 10 och 13 §, det inledande stycket i 14 § 1 mom. och 14 § 4 mom., rubriken för 42 § och 147 §,

sådana de lyder, 10 § och rubriken för 42 § i lag 713/2004, 13 § i lagarna 713/2004, 1293/2006 och 1447/2011, det inledande stycket i 14 § 1 mom. i lag 925/2009 och 14 § 4 mom. i lag 1293/2006 samt 147 § delvis ändrad i lagarna 469/2010 och 1177/2011, som följer:

10 §

Pension och andra förmåner

Arbetstagare har rätt till pension och rehabilitering i enlighet med denna lag. Pensioner är ålderspension, deltidspension, invalidpension, rehabiliteringsstöd och arbetslöshetspension. Arbetstagares förmånstagare har rätt till familjepension enligt denna lag på det sätt som bestäms i 5 kap. Beträffande de förmåner som hänför sig till rehabilitering gäller i tillämpliga delar vad som i denna lag bestäms om pension och pensionstagare. Rehabiliteringspenning, rehabiliteringstillägg och rehabiliteringsunderstöd kan dock betalas för en tid som är kortare än en månad.

13 §

Uppskjuten ålderspension

Ålderspension som beviljas efter att 68 års ålder uppnåtts beviljas med i 42 § avsedd uppskovsförhöjning som uppskjuten ålderspension.

Uppskjuten ålderspension beviljas tidigast från ingången av den kalendermånad som följer på ansökan om pension.

På uppskjuten ålderspension tillämpas i övrigt vad som i denna lag bestäms om ålderspension.

14 §

Deltidspension

En arbetstagare i åldern 61—67 år har rätt till till deltidspension, om

Om den nedgång i den arbetstagares förvärvsinkomster som avses i 1 mom. 4 punkten avviker från förkortningen i arbetstiden av den anledningen att i förvärvsinkomsten för förvärvsarbete på heltid har ingått övertid ersättning, tillägg för söndags-, natt- eller skiftarbete eller andra särskilda tillägg eller ersättningar som hänfört sig till lönen men som inte ingår i förvärvsinkomsten för deltidarbetet, beaktas sådana tillägg och ersättningar inte vid prövningen enligt 1 mom. 4 punkten av ändringen i inkomsterna och arbetstiden. Arbetsinkomsterna för deltidar-

betet måste dock utgöra 35—70 procent av arbetstagarens stabiliserade inkomst.

42 §

Uppskovsförhöjning

147 §

Lämnande av uppgifter till arbetsgivaren

Den kommunala pensionsanstalten har rätt att, trots den sekretess som föreskrivs i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter, till ett medlemssamfund, en statlig arbetsgivare, en kyrklig arbetsgivare och Folkpensionsanstalten såsom arbetsgivare lämna nödvändiga uppgifter för ekonomiförvaltning och kontroll av pensionsavgiften om en förmån som beviljats en pensionstagare enligt denna lag, lagen om statens pensioner och pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan och om förmånens belopp.

Pensionsanstalten har också rätt att meddela den arbetsgivare från vars tjänst en person avgår med pension den beviljade pensionens slag samt tidpunkten för pensionens början och slut för arbetsgivarens personaladministrativa arrangemang.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2013.
På en före 1952 född arbetstagares rätt att gå i förtida ålderspension och på den förtida ålderspensionens belopp tillämpas dock 13 § 1 och 2 mom. samt 42 § 1 mom. sådana de lydte vid ikraftträdandet av denna lag.

På rätten för en före 1958 född arbetstagare, som får arbetslöshetsdagpenning med stöd av den rätt till tilläggsdagar som avses i 6 kap. 9 § 2 eller 3 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002), att gå i ålderspension utan förtidsminskning vid 62 års ålder tillämpas 13 § 3 mom. sådant det lydte vid ikraftträdandet av denna lag.

En före 1954 född arbetstagare har rätt att gå i deltidspension i enlighet med de bestämmelser som gällde vid denna lags ikraftträdande.

Åtgärder som krävs för verkställigheten av denna lag får vidtas innan lagen träder i kraft.

9.

Lag**om ändring av lagen om statens pensioner**

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om statens pensioner (1295/2006) 10 § 2 och 3 mom. samt 13 § 3 mom., av dem 10 § 3 mom. sådant det lyder i lag 1450/2011, och
ändras 8 § 2—4 mom., 9 §, 11 § 1 mom., det inledande stycket i 14 § 1 mom. och 14 § 2 mom., 50 § 2 mom. och 96 § 4 mom.,
 av dem 11 § 1 mom. sådant det lyder i lag 1450/2011, det inledande stycket i 14 § 1 mom. sådant det lyder i lag 927/2009 och 50 § 2 mom. sådant det lyder i lag 639/2009, som följer:

8 §

Rätten till ålderspension

En arbetstagare har rätt att gå i uppskjuten ålderspension efter kalendermånaden efter den under vilken arbetstagaren uppnått 68 års ålder.

På uppskjuten ålderspension tillämpas i övrigt vad som i denna lag bestäms om ålderspension.

Beviljande av ålderspension förutsätter att arbetstagaren inte längre står i det anställningsförhållande från vilket han eller hon pensioneras.

pension, om arbetstagaren har rätt till ålderspension före 63 års ålder på basis av överenskommelsen mellan Danmark, Finland, Island, Norge och Sverige om samordning av pensionsrätt enligt statliga pensionsordningar (FördrS 96/2002). I detta fall minskas pensionen med 0,6 procent för varje månad för vilken pensionen betalas ut före ingången av kalendermånaden efter den under vilken 63 års ålder uppnås.

11 §

Begynnelse tidpunkt för ålderspension

Ålderspension börjar från ingången av kalendermånaden efter den under vilken arbetstagaren har uppnått den ålder som berättigar till ålderspension och slutat i den anställning på basis av vilken han eller hon ansöker om ålderspension. Uppskjuten ålderspension börjar från ingången av den kalendermånad som följer på ansökan om pension. Annan ålderspension än uppskjuten ålderspension kan även beviljas retroaktivt, dock inte utan giltigt skäl för längre tid än för de tre månader som föregår månaden för ansökan om pension.

9 §

Ålderspension från samma tidpunkt som ålderspension som beviljats i ett annat nordiskt land.

Trots vad som bestäms i 8 § 1 mom. kan en arbetstagare på ansökan beviljas ålderspension tidigast från ingången av kalendermånaden efter den under vilken han eller hon uppnått 60 års ålder, dock tidigast från ingången av den månad som följer efter ansökan om

14 §

Rätten till deltidspension

En arbetstagare i åldern 61—67 år som har övergått till deltidarbete har rätt till deltidspension, om

Om nedgången i arbetstagarens förvärvsinkomster avviker från förkortningen av arbetstiden av den anledningen att i förvärvsinkomsten från förvärvsarbete på heltid har ingått övertidsersättning, tillägg för söndags-, natt- eller skiftarbete eller andra särskilda tillägg eller ersättningar som hänfört sig till lönen men inte ingår i förvärvsinkomsten från deltidarbetet, beaktas sådana tillägg och ersättningar inte vid prövningen enligt 1 mom. 3 punkten av ändringen i inkomsterna och arbetstiden. Arbetsinkomsterna från deltidarbetet måste dock utgöra 35—70 procent av arbetstagarens stabiliserade inkomst.

50 §

Ändring av invalidpension till ålderspension och rätt till ny pension som intjänats under tiden för invalidpension

Arbetstagaren har på ansökan rätt till pension som intjänats på grundval av arbete som utförts under tiden för invalidpension, om hans eller hennes invalidpension i enlighet med 1 mom. ändras till ålderspension. Om arbetstagaren arbetar under tiden för invalidpension enligt en annan arbetspensionslag än denna lag eller sedan invalidpension enligt denna lag eller en annan arbetspensionslag upphört, har arbetstagaren rätt till den pension som intjänats på grundval av detta arbete när han eller hon beviljas sådan ålderspension eller uppskjuten ålderspension som nämns i 8 §. Arbetstagaren har rätt till pension som intjänats under tiden för ovan avsedda invalidpension eller sedan den upphört även om han eller hon efter det att den tidiga-

re invalidpensionen upphört beviljas ny invalidpension, på vilken det inte tillämpas vad som i 67 § 2 mom. föreskrivs om fastställande av pension på tidigare grunder.

96 §

Rätten att gå i pension.

En militär har inte rätt till deltidspension.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2013.

På en före 1952 född arbetstagares rätt att gå i förtida ålderspension och på den förtida ålderspensionens belopp tillämpas dock 8 § 2—4 mom., 9 §, 10 § 2 mom., 11 § 1 mom., 13 § 3 mom. och 50 § 2 mom. sådana de lyd- de vid ikraftträdandet i denna lag.

Om pensionsåldern för en arbetstagare som omfattas av det arrangemang som avses i 30 § 2 mom. i lagen om införande av lagen om pension för arbetstagare (396/2006) är 62 år, har han eller hon rätt till ålderspension enligt denna lag vid 62 års ålder. Börjar ålderspensionen från ingången av månaden efter den under vilken arbetstagaren fyllt 62 år eller senare, men dock innan han eller hon fyller 63 år, minskas ålderspensionen i enlighet med 10 § 2 mom., sådant det lyd- de vid ikraftträdandet i denna lag.

På rätten för en före 1958 född arbetstaga- re, som får arbetslöshetsdagpenning med stöd av den rätt till tilläggsdagar som avses i 6 kap. 9 § 2 eller 3 mom. i lagen om ut- komstskydd för arbetslösa (1290/2002), att gå i ålderspension utan förtidsminskning vid 62 års ålder tillämpas 10 § 3 mom. och 11 § 1 mom. sådana de lyd- de vid ikraftträdandet i denna lag.

En före 1954 född arbetstagare har rätt att gå i deltidspension i enlighet med de be- stämmelser som gällde vid denna lags ikraft- trädande.

Åtgärder som krävs för verkställigheten av denna lag får vidtas innan lagen träder i kraft.

10.

Lag**om ändring av folkpensionslagen**

I enlighet med riksdagens beslut *ändras* i folkpensionslagen (568/2007) 10 § 2 mom., 11 § och 22 § 4 mom., av dem 11 § sådan den lyder i lag 917/2010, som följer:

10 §

Rätt till ålderspension

Den som fyllt 63 år kan få ålderspension i förtid. Ålderspensionen minskas då permanent med 0,4 procent för varje månad som pensionen tidigareläggs.

11 §

Rätt till ålderspension för den som får arbetslöshetsdagpenning

Den som på grundval av 6 kap. 9 § 2 eller 3 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) får arbetslöshetsdagpenning för tilläggsdagar har rätt att vid 63 års ålder få ålderspension utan någon minskning enligt 10 § 2 mom.

22 §

Pensionsinkomster som inverkar på folkpensionen

Om en person ansöker om ålderspension enligt denna lag efter att ha fyllt 65 år eller förtida ålderspension efter att ha fyllt 63 år och om han eller hon inte ansöker om ålderspension från arbetspensionssystemet, ska den ovan nämnda arbetspensionen när folkpensionen beräknas dock beaktas till det belopp den skulle uppgå till om han eller hon började få arbetspension omedelbart efter att ha fyllt 63 år (*förväntad arbetspension*).

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2013.
På en före 1952 född persons rätt att gå i förtida ålderspension och på pensionens belopp tillämpas dock 10 § 2 mom. och 22 §

4 mom. sådana de lydde vid ikraftträdandet av denna lag.

På rätten för en före 1958 född person, som får arbetslöshetsdagpenning för tilläggsdagar med stöd av 6 kap. 9 § 2 eller 3 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002),

att få ålderspension utan förtidsminskning tillämpas 11 § sådan den lydde vid ikraftträdandet av denna lag.

Åtgärder som krävs för verkställigheten av denna lag får vidtas innan lagen träder i kraft.

11.

Lag**om ändring av 7 § i lagen om garantipension**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om garantipension (703/2010) 7 § 1 mom. 1 punkten som följer:

7 §

Rätt till garantipension

Rätt till garantipension har en person som
1) har fyllt 63 år och får ålderspension eller
förtida ålderspension,

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2013.
På en före 1952 född persons rätt att få ga-
rantipension tillämpas dock 7 § 1 mom.

1 punkten sådan den lydde vid ikraftträdan-
det av denna lag.

Trots 2 mom. ovan tillämpas 7 § 1 mom.
1 punkten, sådan den lydde vid ikraftträdan-
det av denna lag, även på före 1958 födda
personer som i enlighet med arbetspensions-
lagarna eller folkpensionslagen (568/2007)
har rätt att få ålderspension utan förtids-
minskning vid 62 års ålder med stöd av den
rätt till tilläggsdagar som avses i 6 kap. 9 §
2 eller 3 mom. i lagen om utkomstskydd för
arbetslösa (1290/2002).

Åtgärder som krävs för verkställigheten av
denna lag får vidtas innan lagen träder i kraft.

Helsingfors den 30 augusti 2012

Statsminister

JYRKI KATAINEN

Social- och hälsovårdsminister *Paula Risikko*

1.

Lag**om ändring av lagen om pension för arbetstagare**

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om pension för arbetstagare (395/2006) 12 § 2 och 3 mom., av dem 3 mom. sådant det lyder i lag 909/2010, och
ändras 11 §, 13 § 1 mom., det inledande stycket i 16 § 1 mom. och 16 § 5 mom. samt 52 § 2 mom. och 194 §,
 av dem 11 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 634/2009, 13 § 1 mom. sådant det lyder i lag 909/2010, det inledande stycket i 16 § 1 mom. sådant det lyder i lag 627/2009 och 52 § 2 mom. sådant det lyder i lag 634/2009, som följer:

Gällande lydelse

11 §

Rätt till ålderspension

En arbetstagare har rätt att gå i ålderspension från ingången av kalendermånaden efter den under vilken 63—68 års ålder uppnåtts, i *förtida ålderspension efter att ha fyllt 62 år* eller i uppskjuten ålderspension efter kalendermånaden efter den under vilken 68 års ålder uppnåtts. En förutsättning för beviljande av ålderspension och *förtida ålderspension* är att arbetstagaren inte längre står i det anställningsförhållande från vilket han eller hon pensioneras. Trots vad som föreskrivs i 8 § 3 mom. och ovan i detta moment hindrar inte fortsatt skötsel av ett försäkrat förtroendeuppdrag beviljande av ålderspension som intjänats på grundval av tidigare avslutade anställningsförhållanden.

Går arbetstagaren i ålderspension eller *förtida ålderspension* enligt lagen om sjömans-

Föreslagen lydelse

11 §

Rätt till ålderspension

En arbetstagare har rätt att gå i ålderspension från ingången av kalendermånaden efter den under vilken 63—68 års ålder uppnåtts eller i uppskjuten ålderspension efter kalendermånaden efter den under vilken 68 års ålder uppnåtts. En förutsättning för beviljande av ålderspension är att arbetstagaren inte längre står i det anställningsförhållande från vilket han eller hon pensioneras. Trots vad som föreskrivs i 8 § 3 mom. och ovan i detta moment hindrar inte fortsatt skötsel av ett försäkrat förtroendeuppdrag beviljande av ålderspension som intjänats på grundval av tidigare avslutade anställningsförhållanden.

Går arbetstagaren i ålderspension enligt lagen om sjömanspensioner vid *sänkt pensionsålder* före 63 års ålder, har han eller hon rätt att gå i ålderspension enligt denna lag vid

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

pensioner före 62 års ålder, har han eller hon rätt att gå i ålderspension enligt denna lag vid den pensionsålder som anges i lagen om sjömanspensioner. I det fallet omvandlas pensionsbeloppet enligt denna lag så att det försäkringsmatematiskt motsvarar arbetstagarens pensionsålder. Närmare bestämmelser om omvandling av pensionsbeloppet och omvandlingskoefficienterna utfärdas genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet.

den pensionsålder som anges i lagen om sjömanspensioner. I det fallet omvandlas pensionsbeloppet enligt denna lag så att det försäkringsmatematiskt motsvarar arbetstagarens pensionsålder. Närmare bestämmelser om omvandling av pensionsbeloppet och omvandlingskoefficienterna utfärdas genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet.

12 §

Ålderspensionens belopp

 Vid förtida ålderspension minskas pensionen permanent med 0,6 procent för varje månad för vilken pensionen betalas ut före ingången av månaden efter den under vilken 63 års ålder uppnåts (förtidsminskning). Förtidsminskningen beräknas på den pension som intjänats fram till den tidpunkt då pensionen börjar.

Någon förtidsminskning görs inte, om en arbetstagare som får arbetslöshetsdagpenning på basis av en rätt till tilläggsdagpenning enligt 6 kap. 9 § 2 eller 3 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa går i ålderspension vid 62 års ålder.

12 §

Ålderspensionens belopp

(upphävs)

13 §

Begynnelse tidpunkt för ålderspension

Ålderspension och förtida ålderspension börjar från ingången av kalendermånaden efter den under vilken arbetstagaren har uppnått den ålder som berättigar till ålderspension eller förtida ålderspension och slutat i det arbete på basis av vilket han eller hon ansöker om ålderspension. Uppskjuten ålderspension och sådan ålderspension utan förtidsminskning som avses i 12 § 3 mom. börjar från ingången av den kalendermånad som följer på ansökan om pension. Annan ålderspension än uppskjuten ålderspension och sådan ålderspension utan förtidsminskning som avses ovan

13 §

Begynnelse tidpunkt för ålderspension

Ålderspension börjar från ingången av kalendermånaden efter den under vilken arbetstagaren har uppnått den ålder som berättigar till ålderspension och slutat i det arbete på basis av vilket han eller hon ansöker om ålderspension. Uppskjuten ålderspension börjar från ingången av den kalendermånad som följer på ansökan om pension. Annan ålderspension än uppskjuten ålderspension kan även beviljas retroaktivt, dock inte utan giltigt skäl för längre tid än för de tre månader som föregår månaden för ansökan om pension.

kan även beviljas retroaktivt, dock inte utan giltigt skäl för längre tid än tre månader före ansökan om pension.

16 §

Rätt till deltidspension

En arbetstagare i åldern 60—67 år som har övergått till deltidarbete har rätt till deltidspension, om han eller hon

Om nedgången i arbetstagarens förvärvsinkomster avviker från förkortningen av arbetstiden av den anledningen att i förvärvsinkomsten från förvärvsarbete på heltid har ingått övertidsersättning, tillägg för söndags-, natt- eller skiftarbete eller andra särskilda tillägg eller ersättningar som hänfört sig till lönen men som inte ingår i förvärvsinkomsten från deltidarbetet, beaktas sådana tillägg och ersättningar inte vid prövningen av om arbetstagaren uppfyller villkoren i 4 mom. 1 punkten.

16 §

Rätt till deltidspension

En arbetstagare i åldern 61—67 år som har övergått till deltidarbete har rätt till deltidspension, om han eller hon

Om nedgången i arbetstagarens förvärvsinkomster avviker från förkortningen av arbetstiden av den anledningen att i förvärvsinkomsten från förvärvsarbete på heltid har ingått övertidsersättning, tillägg för söndags-, natt- eller skiftarbete eller andra särskilda tillägg eller ersättningar som hänfört sig till lönen men som inte ingår i förvärvsinkomsten från deltidarbetet, beaktas sådana tillägg och ersättningar inte vid prövningen enligt 4 mom. 1 punkten av ändringen i inkomsterna och arbetstiden. Inkomsterna från deltidarbetet måste dock utgöra 35—70 procent av arbetstagarens stabiliserade inkomst.

52 §

Ändring av invalidpension till ålderspension

Arbetstagaren har på ansökan rätt till pension som intjänats på grundval av arbete som utförts under tiden för invalidpension när hans eller hennes invalidpension i enlighet med 1 mom. ändras till ålderspension, om arbetstagaren inte längre står i det anställningsförhållande från vilket han eller hon går i ålderspension. Om arbetstagaren arbetar under tiden för invalidpension enligt en annan arbetspensionslag än denna lag eller sedan invalidpension enligt denna lag eller en annan arbetspensionslag upphört, har arbetstagaren rätt till den pension som intjänats på grundval av detta arbete när han eller hon beviljas så-

52 §

Ändring av invalidpension till ålderspension

Arbetstagaren har på ansökan rätt till pension som intjänats på grundval av arbete som utförts under tiden för invalidpension när hans eller hennes invalidpension i enlighet med 1 mom. ändras till ålderspension, om arbetstagaren inte längre står i det anställningsförhållande från vilket han eller hon går i ålderspension. Om arbetstagaren arbetar under tiden för invalidpension enligt en annan arbetspensionslag än denna lag eller sedan invalidpension enligt denna lag eller en annan arbetspensionslag upphört, har arbetstagaren rätt till den pension som intjänats på grundval av detta arbete när han eller hon beviljas ål-

dan ålderspension, *förtida ålderspension eller uppskjuten ålderspension som nämns i 11 §*. Arbetstagaren har rätt till pension som intjänats på grundval av arbete som utförts under tiden för den ovan avsedda invalidpensionen eller sedan den upphört även om han eller hon efter att den tidigare invalidpensionen upphört beviljas ny invalidpension, på vilken det inte tillämpas vad som i 80 § 2 mom. föreskrivs om fastställande av pension på tidigare grunder.

derspension eller uppskjuten ålderspension. Arbetstagaren har rätt till pension som intjänats på grundval av arbete som utförts under tiden för den ovan avsedda invalidpensionen eller sedan den upphört även om han eller hon efter att den tidigare invalidpensionen upphört beviljas ny invalidpension, på vilken det inte tillämpas vad som i 80 § 2 mom. föreskrivs om fastställande av pension på tidigare grunder.

194 §

Arbetsgivarnas rätt att få uppgifter

Utan hinder av sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter har en arbetsgivare rätt att för sin bokföring, sin löneadministration och för att kunna kontrollera företagets arbetspensionsförsäkringsavgifter av pensionsanstalterna få nödvändiga uppgifter om pensioner som beviljats enligt denna lag och sådana andra uppgifter som behövs för ovan nämnda ändamål.

194 §

Arbetsgivarnas rätt att få uppgifter

Trots av sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter har en arbetsgivare rätt att för sin *ekonomiförvaltning och personaladministration* och för att kunna kontrollera företagets arbetspensionsförsäkringsavgifter av pensionsanstalterna få nödvändiga uppgifter om pensioner som beviljats enligt denna lag *och om pensionsformen samt om begynnelse- och slutdatum för beviljade pensioner*.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2013.

På en före 1952 född arbetstagares rätt att gå i förtida ålderspension och på den förtida ålderspensionens belopp tillämpas dock 11 §, 12 § 2 mom., 13 § 1 mom. och 52 § 2 mom. sådana de lydde vid ikraftträdandet av denna lag.

På rätten för en före 1958 född arbetstagare, som får arbetslöshetsdagpenning med stöd av den rätt till tilläggsdagar som avses i 6 kap. 9 § 2 eller 3 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002), att gå i ålderspension utan förtidsminskning vid 62 års ålder tillämpas 12 § 3 mom. och 13 § 1 mom. sådana de lydde vid ikraftträdandet av denna lag.

En före 1954 född arbetstagare har rätt att gå i deltidspension i enlighet med de be-

stämmelser som gällde vid denna lags ikraftträdande.

Åtgärder som krävs för verkställigheten av denna lag får vidtas innan lagen träder i kraft.

3.

Lag**om ändring av lagen om sjömanspensioner**

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om sjömanspensioner (1290/2006) 8 § 3 mom. samt 11 § 2 och 3 mom., av dem 11 § 3 mom. sådant det lyder i lag 911/2010, och
ändras 8 § 4 mom., 12 §, 13 § 1 mom., det inledande stycket i 16 § 1 mom. och 16 § 5 mom. samt 52 § 2 mom. och 218 §,
 av dem 13 § 1 mom. sådant det lyder i lag 911/2010, det inledande stycket i 16 § 1 mom. sådant det lyder i lag 629/2009 och 52 § 2 mom. sådant det lyder i lag 635/2009, som följer:

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

8 §

8 §

*Rätten till ålderspension**Rätten till ålderspension*

Ålderspension beviljas på ansökan högst ett år i förtid räknat från 63 års ålder eller från den enligt 2 mom. beräknade sänkta pensionsålder som arbetstagaren har uppnått när pensionen börjar, dock tidigast från ingången av kalendermånaden efter den då arbetstagaren har fyllt 55 år.

(3 mom. upphävs)

Beviljande av ålderspension och förtida ålderspension förutsätter att arbetstagaren inte längre arbetar i det anställningsförhållande från vilket han eller hon pensioneras.

Beviljande av ålderspension förutsätter att arbetstagaren inte längre arbetar i det anställningsförhållande från vilket han eller hon pensioneras.

11 §

11 §

*Ålderspensionens belopp**Ålderspensionens belopp*

Vid förtida ålderspension minskas pensionen permanent med 0,6 procent för varje månad för vilken pensionen betalas ut före in-

(2 mom. upphävs)

gången av månaden efter den under vilken 63 års ålder uppnåtts (förtidsminskning). Om arbetstagarens sänkta pensionsålder som beräknats på basis av tjänstgöringstiden är lägre än 63 år, beräknas förtidsminskningen för varje månad för vilken pensionen betalas ut före ingången av kalendermånaden efter den under vilken den sänkta pensionsåldern uppnås. Förtidsminskningen beräknas på den pension som intjänats fram till den tidpunkt då pensionen börjar.

Någon förtidsminskning görs inte, om en arbetstagare som får arbetslöshetsdagpenning på basis av en rätt till tilläggsdagar enligt 6 kap. 9 § 2 eller 3 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa går i ålderspension vid 62 års ålder.

(3 mom. upphävs)

 12 §

Konsekvenserna av den offentliga sektorns sänkta pensionsålder i vissa situationer

Går arbetstagaren i ålderspension enligt lagen om kommunala pensioner eller lagen om statens pensioner före 62 års ålder, har han eller hon rätt att gå i ålderspension enligt denna lag vid den pensionsålder som föreskrivs i lagen om kommunala pensioner eller lagen om statens pensioner, förutsatt att behörighetsvillkoret för det sista anställnings- eller tjänsteförhållandet enligt någon av nämnda lagar har varit en sådan examen som förutsätts för sjötjänst enligt denna lag eller en viss mängd sjötjänst enligt denna lag. I det fallet omräknas pensionsbeloppet enligt denna lag så att det försäkringsmatematiskt motsvarar arbetstagarens pensionsålder. Närmare bestämmelser om omräkning av pensionsbeloppet och omräkningskoefficienterna utfärdas genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet.

13 §

Begynnelsepunkt för ålderspension

Ålderspension och förtida ålderspension börjar från ingången av kalendermånaden ef-

 12 §

Konsekvenserna av den offentliga sektorns sänkta pensionsålder i vissa situationer

Går arbetstagaren i ålderspension enligt lagen om kommunala pensioner eller lagen om statens pensioner före 63 års ålder, har han eller hon rätt att gå i ålderspension enligt denna lag vid den pensionsålder som föreskrivs i lagen om kommunala pensioner eller lagen om statens pensioner, förutsatt att behörighetsvillkoret för det sista anställnings- eller tjänsteförhållandet enligt någon av nämnda lagar har varit en sådan examen som förutsätts för sjötjänst enligt denna lag eller en viss mängd sjötjänst enligt denna lag. I det fallet omräknas pensionsbeloppet enligt denna lag så att det försäkringsmatematiskt motsvarar arbetstagarens pensionsålder. Närmare bestämmelser om omräkning av pensionsbeloppet och omräkningskoefficienterna utfärdas genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet.

13 §

Begynnelsepunkt för ålderspension

Ålderspension börjar från ingången av kalendermånaden efter den under vilken arbets-

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

ter den under vilken arbetstagaren har uppnått den ålder som berättigar till ålderspension *eller förtida ålderspension* och slutat i det arbete på basis av vilket han eller hon ansöker om ålderspension. Uppskjuten ålderspension och sådan ålderspension *utan förtidsminskning som avses i 11 § 3 mom.* börjar från ingången av den kalendermånad som följer på ansökan om pension. Annan ålderspension än uppskjuten ålderspension och sådan ålderspension utan förtidsminskning som avses ovan kan även beviljas retroaktivt, dock inte utan giltigt skäl för längre tid än tre månader före ansökan om pension.

tagaren har uppnått den ålder som berättigar till ålderspension och slutat i det arbete på basis av vilket han eller hon ansöker om ålderspension. Uppskjuten ålderspension börjar från ingången av den kalendermånad som följer på ansökan om pension. Annan ålderspension än uppskjuten ålderspension kan även beviljas retroaktivt, dock inte utan giltigt skäl för längre tid än för de tre månader som föregår månaden för ansökan om pension.

16 §

Rätten till deltidspension

En arbetstagare i åldern 60—67 år som har övergått till deltidarbete har rätt till deltidspension om han eller hon

Om nedgången i arbetstagarens förvärvsinkomster avviker från förkortningen av arbetstiden av den anledningen att det i förvärvsinkomsten från förvärvsarbete på heltid har ingått övertidsersättning, tillägg för söndags-, natt- eller skiftarbete eller andra särskilda tillägg eller ersättningar som hänfört sig till lönen men inte ingår i förvärvsinkomsten från deltidarbetet, beaktas sådana tillägg och ersättningar inte vid prövningen av om arbetstagaren uppfyller villkoren i 4 mom. 1 punkten.

16 §

Rätten till deltidspension

En arbetstagare i åldern 61—67 år som har övergått till deltidarbete har rätt till deltidspension, om han eller hon

Om nedgången i arbetstagarens förvärvsinkomster avviker från förkortningen av arbetstiden av den anledningen att det i förvärvsinkomsten från förvärvsarbete på heltid har ingått övertidsersättning, tillägg för söndags-, natt- eller skiftarbete eller andra särskilda tillägg eller ersättningar som hänfört sig till lönen men inte ingår i förvärvsinkomsten från deltidarbetet, beaktas sådana tillägg och ersättningar inte *vid prövningen enligt 4 mom. 1 punkten av ändringen i inkomsterna och arbetstiden. Arbetsinkomsterna för deltidarbete måste dock utgöra 35—70 procent av arbetstagarens stabiliserade inkomst.*

52 §

Ändring av invalidpension till ålderspension

Arbetstagaren har på ansökan rätt till pension som intjänats på grundval av arbete som utförts under tiden för invalidpension när

52 §

Ändring av invalidpension till ålderspension

Arbetstagaren har på ansökan rätt till pension som intjänats på grundval av arbete som utförts under tiden för invalidpension när

hans eller hennes invalidpension i enlighet med 1 mom. ändras till ålderspension, om arbetstagaren inte längre står i det anställningsförhållande från vilket han eller hon går i ålderspension. Om arbetstagaren arbetar under tiden för invalidpension enligt en annan arbetspensionslag än denna lag eller sedan invalidpension enligt denna lag eller en annan arbetspensionslag upphört, har arbetstagaren rätt till den pension som intjänats på grundval av detta arbete när han eller hon beviljas sådan ålderspension, *förtida ålderspension* eller uppskjuten ålderspension *som nämns i 8 §*. Arbetstagaren har rätt till pension som intjänats på grundval av arbete som utförts under tiden för den ovan avsedda invalidpensionen eller sedan den upphört även om han eller hon efter att den tidigare invalidpensionen upphört beviljas ny invalidpension, på vilken det inte tillämpas vad som i 86 § 2 mom. föreskrivs om fastställande av pension på tidigare grunder.

hans eller hennes invalidpension i enlighet med 1 mom. ändras till ålderspension, om arbetstagaren inte längre står i det anställningsförhållande från vilket han eller hon går i ålderspension. Om arbetstagaren arbetar under tiden för invalidpension enligt en annan arbetspensionslag än denna lag eller sedan invalidpension enligt denna lag eller en annan arbetspensionslag upphört, har arbetstagaren rätt till den pension som intjänats på grundval av detta arbete när han eller hon beviljas ålderspension eller uppskjuten ålderspension. Arbetstagaren har rätt till pension som intjänats på grundval av arbete som utförts under tiden för den ovan avsedda invalidpensionen eller sedan den upphört även om han eller hon efter att den tidigare invalidpensionen upphört beviljas ny invalidpension, på vilken det inte tillämpas vad som i 86 § 2 mom. föreskrivs om fastställande av pension på tidigare grunder.

218 §

Arbetsgivarnas rätt att få uppgifter

Utan hinder av sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter har en arbetsgivare rätt att för sin bokföring, sin löneadministration och för att kunna kontrollera företagets arbetspensionsavgifter av pensionskassan få nödvändiga uppgifter om pensioner som beviljats enligt denna lag och andra uppgifter som behövs för ovan nämnda ändamål.

218 §

Arbetsgivarnas rätt att få uppgifter

Trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter har en arbetsgivare rätt att för *sin ekonomiförvaltning och personaladministration* och för att kunna kontrollera företagets arbetspensionsavgifter av pensionskassan få nödvändiga uppgifter om pensioner som beviljats enligt denna lag *och om pensionsformen, om begynnelse- och slutdatum för beviljade pensioner samt om arbetstagares i 8 § 2 mom. avsedda sänkta pensionsålder*.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2013.

På en före 1952 född arbetstagares rätt att gå i förtida ålderspension och på den förtida ålderspensionens belopp tillämpas dock 8 § 3 och 4 mom., 11 § 2 mom., 12 §, 13 § 1 mom. och 52 § 2 mom. sådana de lydte vid ikraftträdandet av denna lag.

*På rätten för en före 1958 född arbetstaga-
re, som får arbetslöshetsdagpenning med
stöd av den rätt till tilläggsdagar som avses i
6 kap. 9 § 2 eller 3 mom. i lagen om utkomst-
skydd för arbetslösa (1290/2002), att gå i ål-
derspension utan förtidsminskning vid 62 års
ålder tillämpas 11 § 3 mom. och 13 § 1 mom.
sådana de lydde vid ikraftträdandet av denna
lag.*

*En före 1954 född arbetstagarare har rätt att
gå i deltidspension i enlighet med de be-
stämmelser som gällde vid denna lags ikraft-
trädande.*

*Åtgärder som krävs för verkställigheten av
denna lag får vidtas innan lagen träder i
kraft.*

5.

Lag**om ändring av lagen om pension för företagare**

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om pension för företagare (1272/2006) 9 § 2 och 3 mom., av dem 3 mom. sådant det lyder i lag 913/2010, samt
ändras 8 §, 10 § 1 mom., det inledande stycket i 13 § 1 mom. punkten och 49 § 2 mom., av dem 10 § 1 mom. sådant det lyder i lag 913/2010, det inledande stycket i 13 § 1 mom. sådant det lyder i lag 630/2009 och 49 § 2 mom. sådant det lyder i lag 636/2009, som följer:

Gällande lydelse

8 §

Rätt till ålderspension

En företagare har rätt att gå i ålderspension från ingången av kalendermånaden efter den under vilken 63—68 års ålder uppnåtts, *i förtida ålderspension efter att ha fyllt 62 år* eller i uppskjuten ålderspension efter kalendermånaden efter den under vilken 68 års ålder uppnåtts. Företagaren har rätt att få ålderspension oberoende av om han eller hon fortsätter med sin företagareverksamhet enligt denna lag.

Går företagaren i ålderspension enligt lagen om sjömanspensioner (1290/2006) före 62 års ålder, har han eller hon rätt att gå i ålderspension enligt denna lag vid den pensionsålder som avses i lagen om sjömanspensioner. I det fallet omvandlas pensionsbeloppet enligt denna lag så att det försäkringsmatematiskt motsvarar företagarens pensionsålder. Närmare bestämmelser om omvandling av pensionsbeloppet och omvandlingskoefficienterna utfärdas genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet.

Föreslagen lydelse

8 §

Rätt till ålderspension

En företagare har rätt att gå i ålderspension från ingången av kalendermånaden efter den under vilken 63—68 års ålder uppnåtts eller i uppskjuten ålderspension efter kalendermånaden efter den under vilken 68 års ålder uppnåtts. Företagaren har rätt att få ålderspension oberoende av om han eller hon fortsätter med sin företagareverksamhet enligt denna lag.

Går företagaren i ålderspension enligt lagen om sjömanspensioner (1290/2006) vid sänkt pensionsålder före 63 års ålder, har han eller hon rätt att gå i ålderspension *enligt denna lag* vid den pensionsålder som anges i lagen *om sjömanspensioner*. I det fallet omvandlas pensionsbeloppet enligt denna lag så att det försäkringsmatematiskt motsvarar företagarens pensionsålder. Närmare bestämmelser om omvandling av pensionsbeloppet och omvandlingskoefficienterna utfärdas genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet.

9 §

Ålderspensionens belopp

Vid förtida ålderspension minskas pensionen permanent med 0,6 procent för varje månad för vilken pensionen betalas ut före ingången av månaden efter den under vilken 63 års ålder uppnåts (förtidsminskning). Förtidsminskningen beräknas på den pension som intjänats fram till den tidpunkt då pensionen börjar.

Någon förtidsminskning görs inte, om företagaren på grundval av en annan arbetspensionslag har rätt att gå i ålderspension vid 62 års ålder enligt 6 kap. 9 § 2 eller 3 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

9 §

Ålderspensionens belopp

(upphävs)

10 §

Begynnelse­tidpunkten för ålderspension

Ålderspensionen börjar från ingången av kalendermånaden efter den under vilken pensionen har sökts. Annan ålderspension än sådan ålderspension utan förtidsminskning som avses i 9 § 3 mom. eller uppskjuten ålderspension kan även beviljas retroaktivt för högst tre månader före ansökan om pension eller av giltigt skäl för längre tid än detta. För att pensionen ska beviljas retroaktivt förutsätts att företagarens försäkring enligt denna lag har upphört före pensionens början.

10 §

Begynnelse­tidpunkten för ålderspension

Ålderspensionen börjar från ingången av kalendermånaden efter den under vilken pensionen har sökts. Annan ålderspension än uppskjuten ålderspension kan även beviljas retroaktivt för högst de tre månader som föregår månaden för ansökan om pension eller av giltigt skäl för längre tid än detta. För att pensionen ska beviljas retroaktivt förutsätts att företagarens försäkring enligt denna lag har upphört före pensionens början.

13 §

Rätt till deltidspension

En företagare i åldern 60—67 år som har övergått till deltidsarbete har rätt till deltidspension, om han eller hon

13 §

Rätt till deltidspension

En företagare i åldern 61—67 år som har övergått till deltidsarbete har rätt till deltidspension, om han eller hon

49 §

Ändring av invalidpension till ålderspension

Företagaren har på ansökan rätt till pension som intjänats på grundval av företagareverksamhet som bedrivits under tiden för invalidpension, om hans eller hennes invalidpension i enlighet med 1 mom. ändras till ålderspension. Om företagaren bedriver företagareverksamhet under tiden för invalidpension enligt en annan arbetspensionslag än denna lag eller sedan invalidpension enligt denna lag eller en annan arbetspensionslag upphört, har företagaren rätt till pension som intjänats på grundval av denna företagareverksamhet, om han eller hon beviljas sådan ålderspension, *förtida ålderspension* eller uppskjuten ålderspension som nämns i 8 §. Företagaren har rätt till pension som intjänats på grundval av företagareverksamhet som bedrivits under tiden för den ovan avsedda invalidpensionen eller sedan den upphört även, om han eller hon efter att den tidigare invalidpensionen upphört beviljas ny invalidpension, på vilken det inte tillämpas vad som i 74 § 2 mom. föreskrivs om fastställande av pension på tidigare grunder.

49 §

Ändring av invalidpension till ålderspension

Företagaren har på ansökan rätt till pension som intjänats på grundval av företagareverksamhet som bedrivits under tiden för invalidpension, om hans eller hennes invalidpension i enlighet med 1 mom. ändras till ålderspension. Om företagaren bedriver företagareverksamhet under tiden för invalidpension enligt en annan arbetspensionslag än denna lag eller sedan invalidpension enligt denna lag eller en annan arbetspensionslag upphört, har företagaren rätt till pension som intjänats på grundval av denna företagareverksamhet, om han eller hon beviljas sådan ålderspension eller uppskjuten ålderspension som nämns i 8 §. Företagaren har rätt till pension som intjänats på grundval av företagareverksamhet som bedrivits under tiden för den ovan avsedda invalidpensionen eller sedan den upphört även, om han eller hon efter att den tidigare invalidpensionen upphört beviljas ny invalidpension, på vilken det inte tillämpas vad som i 74 § 2 mom. föreskrivs om fastställande av pension på tidigare grunder.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2013.

På en före 1952 född företagares rätt att gå i förtida ålderspension och på den förtida ålderspensionens belopp tillämpas dock 8 §, 9 § 2 mom., 10 § 1 mom. och 49 § 2 mom. sådana de lydde vid ikraftträdandet av denna lag.

På en före 1958 född företagares rätt att gå i ålderspension utan förtidsminskning enligt denna lag vid 62 års ålder tillämpas 9 § 3 mom. och 10 § 1 mom. sådana de lydde vid ikraftträdandet av denna lag.

En före 1954 född företagare har rätt att gå i deltidspension i enlighet med de bestämmelser som gällde vid denna lags ikraftträdande.

Gällande lydelse

RP 77/2012 rd

55

Föreslagen lydelse

Åtgärder som krävs för verkställigheten av denna lag får vidtas innan lagen träder i kraft.

6.

Lag**om ändring av 29 § i lagen om införande av lagen om pension för företagare**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om införande av lagen om pension för företagare (1273/2006) 29 § 4 mom.
som följer:

Gällande lydelse

29 §

Om pension beviljas vid en ålder som är lägre än 62 år omvandlas pensionen att motsvara den lägre åldern på det sätt som närmare föreskrivs genom social- och hälsovårdsministeriets förordning. I övrigt tillämpas på tilläggs pensionsförsäkringen bestämmelserna i de författningar som utfärdats med stöd av 11 § 1 mom. i FöPL, sådant det lydde den 31 december 2000, samt i 10 mom. i ikraftträdandebestämmelsen i lagen om ändring av lagen om pension för företagare (638/2003).

Föreslagen lydelse

29 §

Om pension beviljas vid en ålder som är lägre än 62 år omvandlas pensionen att motsvara den lägre åldern på det sätt som närmare föreskrivs genom social- och hälsovårdsministeriets förordning. *Om pension beviljas från ingången av månaden efter den under vilken företagaren fyllt 62 år eller senare, men dock innan han eller hon fyller 63 år, minskas pensionen i enlighet med 9 § 2 mom. i lagen om pension för företagare, sådant det lydde den 31 december 2012.* I övrigt tillämpas på tilläggs pensionsförsäkringen bestämmelserna i de bestämmelser som utfärdats med stöd av 11 § 1 mom. i FöPL, sådant det lydde den 31 december 2000, samt i 10 mom. i ikraftträdandebestämmelsen i lagen om ändring av lagen om pension för företagare (638/2003).

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2013.

Åtgärder som krävs för verkställigheten av denna lag får vidtas innan lagen träder i kraft.

7.

Lag

om ändring av lagen om pension för lantbruksföretagare

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om pension för lantbruksföretagare (1280/2006) 32 § 2 och 3 mom., av dem 3 mom. sådant det lyder i lag 915/2010, och
ändras 31 §, 33 § 1 mom. och det inledande stycket i 36 § 1 mom., av dem 33 § 1 mom. sådant det lyder i lag 915/2010 och det inledande stycket i 36 § 1 mom. sådant det lyder i lag 632/2009, som följer:

Gällande lydelse

31 §

Rätt till ålderspension

En lantbruksföretagare har rätt att gå i ålderspension från ingången av kalendermånaden efter den under vilken 63—68 års ålder uppnåtts, *i förtida ålderspension efter att ha fyllt 62 år* eller i uppskjuten ålderspension efter kalendermånaden efter den under vilken 68 års ålder uppnåtts. Lantbruksföretagaren har rätt att få ålderspension oberoende av om han eller hon fortsätter med sin lantbruksföretagarverksamhet enligt denna lag.

Går lantbruksföretagaren i ålderspension enligt lagen om sjömanspensioner (1290/2006) före 62 års ålder, har han eller hon rätt att gå i ålderspension enligt denna lag vid den pensionsålder som avses i lagen om sjömanspensioner. I det fallet omvandlas pensionsbeloppet enligt denna lag så att det försäkringsmatematiskt motsvarar lantbruksföretagarens pensionsålder. Närmare bestämmelser om omvandling av pensionsbeloppet och omvandlingskoefficienterna utfärdas genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet.

Föreslagen lydelse

31 §

Rätt till ålderspension

En lantbruksföretagare har rätt att gå i ålderspension från ingången av kalendermånaden efter den under vilken 63—68 års ålder uppnåtts eller i uppskjuten ålderspension efter kalendermånaden efter den under vilken 68 års ålder uppnåtts. Lantbruksföretagaren har rätt att få ålderspension oberoende av om han eller hon fortsätter med sin lantbruksföretagarverksamhet enligt denna lag.

Går lantbruksföretagaren i ålderspension enligt lagen om sjömanspensioner (1290/2006) vid sänkt pensionsålder före 63 års ålder, har han eller hon rätt att gå i ålderspension enligt denna lag vid den pensionsålder som avses i lagen om sjömanspensioner. I det fallet omvandlas pensionsbeloppet enligt denna lag så att det försäkringsmatematiskt motsvarar lantbruksföretagarens pensionsålder. Närmare bestämmelser om omvandling av pensionsbeloppet och omvandlingskoefficienterna utfärdas genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet.

32 §

Ålderspensionens belopp

Vid förtida ålderspension minskas pensionen permanent med 0,6 procent för varje månad för vilken pensionen betalas ut före ingången av månaden efter den under vilken 63 års ålder uppnåts (förtidsminskning). Förtidsminskningen beräknas på den pension som intjänats fram till den tidpunkt då pensionen börjar.

Någon förtidsminskning görs inte, om lantbruksföretagaren på grundval av en annan arbetspensionslag har rätt att gå i ålderspension vid 62 års ålder enligt 6 kap. 9 § 2 eller 3 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002).

32 §

Ålderspensionens belopp

(upphävs)

33 §

Begynnelsetidpunkten för ålderspension

Ålderspensionen börjar från ingången av kalendermånaden efter den under vilken pensionen har sökts. Annan ålderspension än sådan ålderspension utan förtidsminskning som avses i 32 § 3 mom. eller uppskjuten ålderspension kan även beviljas retroaktivt för högst tre månader före ansökan om pension eller av giltigt skäl för längre tid än detta. För att pensionen ska beviljas retroaktivt förutsätts att lantbruksföretagarens försäkring enligt denna lag har upphört före pensionens början.

33 §

Begynnelsetidpunkten för ålderspension

Ålderspensionen börjar från ingången av kalendermånaden efter den under vilken pensionen har sökts. Annan ålderspension än uppskjuten ålderspension kan även beviljas retroaktivt för högst de tre månader som föregår månaden för ansökan om pension eller av giltigt skäl för längre tid än detta. För att pensionen ska beviljas retroaktivt förutsätts att lantbruksföretagarens försäkring enligt denna lag har upphört före pensionens början.

36 §

Rätt till deltidspension

En lantbruksföretagare i åldern 60—67 år som har övergått till deltidsarbete har rätt till deltidspension, om han eller hon

36 §

Rätt till deltidspension

En lantbruksföretagare i åldern 61—67 år som har övergått till deltidsarbete har rätt till deltidspension, om han eller hon

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2013.

På en före 1952 född lantbruksföretagares rätt att gå i förtida ålderspension och på den förtida ålderspensionens belopp tillämpas dock 31 §, 32 § 2 mom. och 33 § 1 mom. sådana de lydde vid ikraftträdandet av denna lag.

På en före 1958 född lantbruksföretagares rätt att gå i ålderspension utan förtidsminskning enligt denna lag vid 62 års ålder tillämpas 32 § 3 mom. och 33 § 1 mom. sådana de lydde vid ikraftträdandet av denna lag.

En före 1954 född lantbruksföretagare har rätt att gå i deltidspension i enlighet med de bestämmelser som gällde vid denna lags ikraftträdande.

Åtgärder som krävs för verkställigheten av denna lag får vidtas innan lagen träder i kraft.

8.

Lag**om ändring av lagen om kommunala pensioner**

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om kommunala pensioner (549/2003) 36 § 4 mom. och 42 § 1 mom., sådana de lyder i lag 713/2004, och
ändras 10 och 13 §, det inledande stycket i 14 § 1 mom. och 14 § 4 mom., rubriken för 42 § och 147 §,
 sådana de lyder, 10 § och rubriken för 42 § i lag 713/2004, 13 § i lagarna 713/2004, 1293/2006 och 1447/2011, det inledande stycket i 14 § 1 mom. i lag 925/2009 och 14 § 4 mom. i lag 1293/2006 samt 147 § delvis ändrad i lagarna 469/2010 och 1177/2011, som följer:

Gällande lydelse

10 §

Pension och andra förmåner

Anställda har rätt till pension och rehabilitering i enlighet med denna lag. Pensioner är ålderspension, *förtida ålderspension*, deltids-pension, invalidpension, rehabiliteringsstöd och arbetslöshetspension. Anställdas förmånstagare har rätt till familjepension enligt denna lag på det sätt som bestäms i 5 kap. Beträffande de förmåner som hänför sig till rehabilitering gäller i tillämpliga delar vad som i denna lag bestäms om pension och pensionstagare. Rehabiliteringspenning, rehabiliteringstillägg och rehabiliteringsunderstöd kan dock betalas för en tid som är kortare än en månad.

Föreslagen lydelse

10 §

Pension och andra förmåner

Arbetstagare har rätt till pension och rehabilitering i enlighet med denna lag. Pensioner är ålderspension, deltids-pension, invalidpension, rehabiliteringsstöd och arbetslöshets-pension. *Arbetstagares* förmånstagare har rätt till familjepension enligt denna lag på det sätt som bestäms i 5 kap. Beträffande de förmåner som hänför sig till rehabilitering gäller i tillämpliga delar vad som i denna lag bestäms om pension och pensionstagare. Rehabiliteringspenning, rehabiliteringstillägg och rehabiliteringsunderstöd kan dock betalas för en tid som är kortare än en månad.

13 §

Förtida och uppskjuten ålderspension

På ansökan beviljas ålderspension *i förtid minskad med förtidsminskning enligt 42 § tidigast från ingången av kalendermånaden efter den under vilken 62 års ålder uppnåtts, eller såsom uppskjuten efter att 68 års ålder uppnåtts* ökad med uppskovsförhöjning enligt nämnda paragraf. *En förutsättning för erhållande av förtida ålderspension är att den anställdes kommunala anställning inte fortsätter.*

På förtida och uppskjuten ålderspension tillämpas i övrigt vad som i denna lag bestäms om ålderspension.

Oberoende av vad som bestäms i 11 § 1 mom. och ovan i 1 mom. har en anställd som får arbetslöshetsdagpenning med stöd av 6 kap. 9 § 2 eller 3 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) rätt att få ålderspension vid 62 års ålder så att förtidsminskningen inte dras av från pensionen. Ålderspension som avses i detta moment beviljas tidigast från ingången av den månad som följer på ansökan om pension.

Om en anställd fortsätter att arbeta sedan han eller hon fyllt 68 år, beviljas ålderspension tidigast från ingången av den månad som följer på ansökan om pension.

14 §

Deltidspension

Berättigad till deltidspension är en anställd i åldern 60—67 år, förutsatt att

Om den nedgång i den anställdes förvärvsinkomster som avses i 1 mom. 4 punkten avviker från förkortningen i arbetstiden av den anledningen att i förvärvsinkomsten för förvärvsarbete på heltid har ingått övertidsersättning, tillägg för söndags-, natt- eller skiftarbete eller andra särskilda tillägg eller ersättningar som hänfört sig till lönen men som inte ingår i förvärvsinkomsten för del-

13 §

Uppskjuten ålderspension

Ålderspension som beviljas efter att 68 års ålder uppnåtts beviljas med i 42 § avsedd uppskovsförhöjning som uppskjuten ålderspension.

Uppskjuten ålderspension beviljas tidigast från ingången av den kalendermånad som följer på ansökan om pension.

På uppskjuten ålderspension tillämpas i övrigt vad som i denna lag bestäms om ålderspension.

14 §

Deltidspension

En arbetstagare i åldern 61—67 år har rätt till till deltidspension, om

Om den nedgång i den *arbetstagares* förvärvsinkomster som avses i 1 mom. 4 punkten avviker från förkortningen i arbetstiden av den anledningen att i förvärvsinkomsten för förvärvsarbete på heltid har ingått övertidsersättning, tillägg för söndags-, natt- eller skiftarbete eller andra särskilda tillägg eller ersättningar som hänfört sig till lönen men som inte ingår i förvärvsinkomsten för del-

tidsarbetet, beaktas sådana tillägg och ersättningar inte vid prövningen av om den anställde uppfyller villkoren i 1 mom. 4 punkten.

tidsarbetet, *beaktas sådana tillägg och ersättningar inte vid prövningen enligt 1 mom. 4 punkten av ändringen i inkomsterna och arbetstiden. Arbetsinkomsterna för deltidsarbetet måste dock utgöra 35—70 procent av arbetstagarens stabiliserade inkomst.*

36 §

Arbetslöshetspension

Uppfyller en anställd de villkor som anges ovan i denna paragraf när han eller hon har fyllt 62 år, beviljas ålderspension så som föreskrivs i 13 § 3 mom.

36 §

Arbetslöshetspension

(upphävs)

42 §

Förtidsminskning och uppskovsförhöjning

42 §

Uppskovsförhöjning

147 §

Lämnande av uppgifter till medlemssamfund, statliga arbetsgivare och kyrkliga arbetsgivare

Den kommunala pensionsanstalten har rätt att, utan hinder av den sekretess som föreskrivs i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter, för ett medlemssamfunds bokföring och för fastställandet av de betalningsandelar enligt 131 § som orsakas av förmåner beviljade enligt denna lag lämna uppgifter om en förmån enligt denna lag som pensionstagaren beviljats och om dess belopp samt för ovan nämnda ändamål också lämna övriga nödvändiga uppgifter till det medlemssamfund hos vilket den som erhållit förmånen är anställd eller på basis av vars anställning medlemssamfundets betal-

147 §

Lämnande av uppgifter till arbetsgivaren

Den kommunala pensionsanstalten har rätt att, *trots* av den sekretess som föreskrivs i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter, till ett *medlemssamfund, en statlig arbetsgivare, en kyrklig arbetsgivare och Folkpensionsanstalten såsom arbetsgivare lämna nödvändiga uppgifter för ekonomiförvaltning och kontroll av pensionsavgiften om en förmån som beviljats en pensionstagare enligt denna lag, lagen om statens pensioner och pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan och om förmånens belopp.* Pensionsanstalten har också rätt att meddela den arbetsgivare från vars tjänst

ningsandelar bestäms. Pensionsanstalten har också rätt att meddela det medlemssamfund från vars tjänst en person avgår med pension den beviljade pensionens art samt tidpunkten för pensionens början och slut för att medlemssamfundet skall kunna avsluta tjänste- eller arbetsavtalsförhållandet.

Utan hinder av sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter har den kommunala pensionsanstalten rätt att för bokföring och löneadministration samt för kontroll av pensionsavgifter till en statlig arbetsgivare lämna ut uppgifter om pension som den beviljat enligt lagen om statens pensioner samt andra uppgifter som är nödvändiga för ovan nämnda ändamål. Pensionsanstalten har också rätt att meddela den arbetsgivare från vars tjänst en arbetstagare avgår med pension uppgifter om slaget av pension enligt lagen om statens pensioner samt tidpunkten för pensionens början och slut för att arbetsgivaren ska kunna avsluta anställningen.

Trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter har den kommunala pensionsanstalten rätt att för bokföring och löneadministration samt för kontroll av pensionsavgifter och invalidpensioners självriskandel till en kyrklig arbetsgivare lämna ut uppgifter om pension som den beviljat enligt pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan samt andra uppgifter som är nödvändiga för ovan nämnda ändamål. Pensionsanstalten har också rätt att meddela den arbetsgivare från vars tjänst en anställd avgår med pension uppgifter om slaget av pension enligt pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan samt tidpunkten för pensionens början och slut för att arbetsgivaren ska kunna avsluta anställningen.

en person avgår med pension den beviljade pensionens slag samt tidpunkten för pensionens början och slut för *arbetsgivarens personaladministrativa arrangemang*.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2013.

På en före 1952 född arbetstagares rätt att gå i förtida ålderspension och på den förtida ålderspensionens belopp tillämpas dock 13 § 1 och 2 mom. samt 42 § 1 mom. sådana de lydde vid ikraftträdandet av denna lag.

På rätten för en före 1958 född arbetstagare, som får arbetslöshetsdagpenning med

stöd av den rätt till tilläggsdagar som avses i 6 kap. 9 § 2 eller 3 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002), att gå i ålderspension utan förtidsminskning vid 62 års ålder tillämpas 13 § 3 mom. sådant det lydde vid ikraftträdandet av denna lag.

En före 1954 född arbetstagare har rätt att gå i deltidspension i enlighet med de bestämmelser som gällde vid denna lags ikraftträdande.

Åtgärder som krävs för verkställigheten av denna lag får vidtas innan lagen träder i kraft.

9.

Lag**om ändring av lagen om statens pensioner**

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om statens pensioner (1295/2006) 10 § 2 och 3 mom. samt 13 § 3 mom., av dem 10 § 3 mom. sådant det lyder i lag 1450/2011, och
ändras 8 § 2—4 mom., 9 §, 11 § 1 mom., det inledande stycket i 14 § 1 mom. och 14 § 2 mom., 50 § 2 mom. och 96 § 4 mom.,
 av dem 11 § 1 mom. sådant det lyder i lag 1450/2011, det inledande stycket i 14 § 1 mom. sådant det lyder i lag 927/2009 och 50 § 2 mom. sådant det lyder i lag 639/2009, som följer:

Gällande lydelse

8 §

Rätten till ålderspension

En arbetstagare har rätt att gå i *förtida ålderspension tidigast från ingången av kalendermånaden* efter den under vilken arbetstagaren uppnått 62 års ålder eller i uppskjuten ålderspension efter kalendermånaden efter den under vilken arbetstagaren uppnått 68 års ålder.

På förtida och uppskjuten ålderspension tillämpas i övrigt vad som i denna lag bestäms om ålderspension.

Beviljande av ålderspension och *förtida ålderspension* förutsätter att arbetstagaren inte längre står i det anställningsförhållande från vilket han eller hon pensioneras.

Föreslagen lydelse

8 §

Rätten till ålderspension

En arbetstagare har rätt att gå i uppskjuten ålderspension efter kalendermånaden efter den under vilken arbetstagaren uppnått 68 års ålder.

På uppskjuten ålderspension tillämpas i övrigt vad som i denna lag bestäms om ålderspension.

Beviljande av ålderspension förutsätter att arbetstagaren inte längre står i det anställningsförhållande från vilket han eller hon pensioneras.

9 §

Förtida ålderspension från samma tidpunkt som ålderspension som beviljats i ett annat nordiskt land

Utan hinder av vad som bestäms i 8 § 2 mom. kan en arbetstagare på ansökan beviljas förtida ålderspension tidigast från ingången av månaden efter den under vilken han eller hon uppnått 60 års ålder, dock tidigast från ingången av den månad som följer efter ansökan om pension, om arbetstagaren har rätt till ålderspension före 62 års ålder på basis av överenskommelsen mellan Danmark, Finland, Island, Norge och Sverige om samordning av pensionsrätt enligt statliga pensionsordningar (FördrS 96/2002). I detta fall minskas pensionen med 0,6 procent för varje månad för vilken pensionen betalas ut före ingången av kalendermånaden efter den under vilken 63 års ålder uppnås.

10 §

Ålderspensionens belopp

Beviljas pensionen i form av förtida ålderspension, minskas pensionen permanent med 0,6 procent för varje månad för vilken pensionen betalas ut före ingången av månaden efter den under vilken 63 års ålder uppnåtts (förtidsminskning). Förtidsminskningen beräknas på den pension som intjänats fram till den tidpunkt då pensionen börjar.

Någon förtidsminskning görs inte, om en arbetstagare som får arbetslöshetsdagpenning på basis av den rätt till tilläggsdagar som avses i 6 kap. 9 § 2 eller 3 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) går i ålderspension vid 62 års ålder.

9 §

Ålderspension från samma tidpunkt som ålderspension som beviljats i ett annat nordiskt land.

Trots vad som bestäms i 8 § 1 mom. kan en arbetstagare på ansökan beviljas ålderspension tidigast från ingången av kalendermånaden efter den under vilken han eller hon uppnått 60 års ålder, dock tidigast från ingången av den månad som följer efter ansökan om pension, om arbetstagaren har rätt till ålderspension före 63 års ålder på basis av överenskommelsen mellan Danmark, Finland, Island, Norge och Sverige om samordning av pensionsrätt enligt statliga pensionsordningar (FördrS 96/2002). I detta fall minskas pensionen med 0,6 procent för varje månad för vilken pensionen betalas ut före ingången av kalendermånaden efter den under vilken 63 års ålder uppnås.

10 §

Ålderspensionens belopp

(upphävs)

11 §

Begynnelsestidpunkt för ålderspension

Ålderspension och förtida ålderspension börjar från ingången av kalendermånaden efter den under vilken arbetstagaren har uppnått den ålder som berättigar till ålderspension eller förtida ålderspension och slutat i den anställning på basis av vilken han eller hon ansöker om ålderspension. Uppskjuten ålderspension och sådan ålderspension utan förtidsminskning som avses i 10 § 3 mom. börjar från ingången av den kalendermånad som följer på ansökan om pension. Annan ålderspension än uppskjuten ålderspension och ovan avsedd ålderspension utan förtidsminskning kan även beviljas retroaktivt, dock inte utan giltigt skäl för längre tid än tre månader före månaden för ansökan om pension.

11 §

Begynnelsestidpunkt för ålderspension

Ålderspension börjar från ingången av kalendermånaden efter den under vilken arbetstagaren har uppnått den ålder som berättigar till ålderspension och slutat i den anställning på basis av vilken han eller hon ansöker om ålderspension. Uppskjuten ålderspension börjar från ingången av den kalendermånad som följer på ansökan om pension. Annan ålderspension än uppskjuten ålderspension kan även beviljas retroaktivt, dock inte utan giltigt skäl för längre tid än för de tre månader som föregår månaden för ansökan om pension.

13 §

Ålderspension från offentliga pensionssystem

Har arbetstagaren med stöd av de bestämmelser och föreskrifter som avses i 1 mom. erhållit en förtida ålderspension som före den 1 januari 1995 har ökat med 11/60 procent för varje till pensionstiden hänförlig månad, betraktas pensionsåldern för denna pension som arbetstagarens pensionsålder också enligt denna lag.

13 §

Vanhuuseläke julkisista eläkejärjestelmistä

(upphävs)

14 §

Rätten till deltidspension

En arbetstagare i åldern 60—67 år som har övergått till deltidarbete har rätt till deltidspension, om

Om nedgången i arbetstagarens förvärvsinkomster avviker från förkortningen av arbetstiden av den anledningen att i förvärvsin-

14 §

Rätten till deltidspension

En arbetstagare i åldern 61—67 år som har övergått till deltidarbete har rätt till deltidspension, om

Om nedgången i arbetstagarens förvärvsinkomster avviker från förkortningen av arbetstiden av den anledningen att i förvärvsin-

komsten från förvärvsarbete på heltid har ingått övertidsersättning, tillägg för söndags-, natt- eller skiftarbete eller andra särskilda tillägg eller ersättningar som hänfört sig till lönen men inte ingår i förvärvsinkomsten från deltidsarbetet, beaktas sådana tillägg och ersättningar inte vid prövningen av om arbetstagaren uppfyller villkoren i 1 mom. 3 punkten.

komsten från förvärvsarbete på heltid har ingått övertidsersättning, tillägg för söndags-, natt- eller skiftarbete eller andra särskilda tillägg eller ersättningar som hänfört sig till lönen men inte ingår i förvärvsinkomsten från deltidsarbetet, beaktas *sådana tillägg och ersättningar* inte vid prövningen enligt 1 mom. 3 punkten av ändringen i inkomsterna och arbetstiden. *Arbetsinkomsterna från deltidsarbetet måste dock utgöra 35–70 procent av arbetstagarens stabiliserade inkomst.*

50 §

Ändring av invalidpension till ålderspension och rätt till ny pension som intjänats under tiden för invalidpension

Arbetstagaren har på ansökan rätt till pension som intjänats på grundval av arbete som utförts under tiden för invalidpension, om hans eller hennes invalidpension i enlighet med 1 mom. ändras till ålderspension. Om arbetstagaren arbetar under tiden för invalidpension enligt en annan arbetspensionslag än denna lag eller sedan invalidpension enligt denna lag eller en annan arbetspensionslag upphört, har arbetstagaren rätt till den pension som intjänats på grundval av detta arbete när han eller hon beviljas sådan ålderspension, *förtida ålderspension* eller uppskjuten ålderspension som nämns i 8 §. Arbetstagaren har rätt till pension som intjänats under tiden för ovan avsedda invalidpension eller sedan den upphört även om han eller hon efter det att den tidigare invalidpensionen upphört beviljas ny invalidpension, på vilken det inte tillämpas vad som i 67 § 2 mom. föreskrivs om fastställande av pension på tidigare grunder.

50 §

Ändring av invalidpension till ålderspension och rätt till ny pension som intjänats under tiden för invalidpension

Arbetstagaren har på ansökan rätt till pension som intjänats på grundval av arbete som utförts under tiden för invalidpension, om hans eller hennes invalidpension i enlighet med 1 mom. ändras till ålderspension. Om arbetstagaren arbetar under tiden för invalidpension enligt en annan arbetspensionslag än denna lag eller sedan invalidpension enligt denna lag eller en annan arbetspensionslag upphört, har arbetstagaren rätt till den pension som intjänats på grundval av detta arbete när han eller hon beviljas sådan ålderspension eller uppskjuten ålderspension som nämns i 8 §. Arbetstagaren har rätt till pension som intjänats under tiden för ovan avsedda invalidpension eller sedan den upphört även om han eller hon efter det att den tidigare invalidpensionen upphört beviljas ny invalidpension, på vilken det inte tillämpas vad som i 67 § 2 mom. föreskrivs om fastställande av pension på tidigare grunder.

96 §

Rätten att gå i pension

En militär har inte rätt till förtida ålderspension eller deltidspension.

96 §

Rätten att gå i pension.

En militär har inte rätt till deltidspension.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2013.

På en före 1952 född arbetstagares rätt att gå i förtida ålderspension och på den förtida ålderspensionens belopp tillämpas dock 8 § 2—4 mom., 9 §, 10 § 2 mom., 11 § 1 mom., 13 § 3 mom. och 50 § 2 mom. sådana de lyd- de vid ikraftträdandet i denna lag.

Om pensionsåldern för en arbetstagare som omfattas av det arrangemang som avses i 30 § 2 mom. i lagen om införande av lagen om pension för arbetstagare (396/2006) är 62 år, har han eller hon rätt till ålderspension enligt denna lag vid 62 års ålder. Börjar ålderspensionen från ingången av månaden efter den under vilken arbetstagaren fyllt 62 år eller senare, men dock innan han eller hon fyller 63 år, minskas ålderspensionen i enlighet med 10 § 2 mom., sådant det lyd- de vid ikraftträdandet i denna lag.

På rätten för en före 1958 född arbetstaga- re, som får arbetslöshetsdagpenning med stöd av den rätt till tilläggsdagar som avses i 6 kap. 9 § 2 eller 3 mom. i lagen om utkomst- skydd för arbetslösa (1290/2002), att gå i ål- derspension utan förtidsminskning vid 62 års ålder tillämpas 10 § 3 mom. och 11 § 1 mom. sådana de lyd- de vid ikraftträdandet i denna lag.

En före 1954 född arbetstagare har rätt att gå i deltidspension i enlighet med de be- stämmelser som gällde vid denna lags ikraft- trädande.

Åtgärder som krävs för verkställigheten av denna lag får vidtas innan lagen träder i kraft.

10.

Lag**om ändring av folkpensionslagen**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i folkpensionslagen (568/2007) 10 § 2 mom., 11 § och 22 § 4 mom., av dem 11 § så-
dan den lyder i lag 917/2010, som följer:

Gällande lydelse

10 §

Rätt till ålderspension

Den som fyllt 62 år kan få ålderspension i förtid. Ålderspensionen minskas då permanent med 0,4 procent för varje månad som pensionen tidigareläggs.

11 §

Rätt till ålderspension för den som får arbetslöshetsdagpenning

Den som på grundval av 6 kap. 9 § 2 eller 3 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) får arbetslöshetsdagpenning för tilläggsdagar har rätt att vid 62 års ålder få ålderspension utan någon minskning enligt 10 § 2 mom.

Föreslagen lydelse

10 §

Rätt till ålderspension

Den som fyllt 63 år kan få ålderspension i förtid. Ålderspensionen minskas då permanent med 0,4 procent för varje månad som pensionen tidigareläggs.

11 §

Rätt till ålderspension för den som får arbetslöshetsdagpenning

Den som på grundval av 6 kap. 9 § 2 eller 3 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) får arbetslöshetsdagpenning för tilläggsdagar har rätt att vid 63 års ålder få ålderspension utan någon minskning enligt 10 § 2 mom.

22 §

Pensionsinkomster som inverkar på folkpensionen

Om en person ansöker om ålderspension enligt denna lag efter att ha fyllt 65 år eller förtida ålderspension efter att ha fyllt 62 år och om han eller hon inte ansöker om ålderspension eller *förtida ålderspension* från arbetspensionssystemet, skall den ovan nämnda arbetspensionen när folkpensionen beräknas dock beaktas till det belopp den skulle uppgå till om han eller hon började få arbetspension omedelbart efter att ha fyllt 63 år (*förväntad arbetspension*).

22 §

Pensionsinkomster som inverkar på folkpensionen

Om en person ansöker om ålderspension enligt denna lag efter att ha fyllt 65 år eller förtida ålderspension efter att ha fyllt 63 år och om han eller hon inte ansöker om ålderspension från arbetspensionssystemet, ska den ovan nämnda arbetspensionen när folkpensionen beräknas dock beaktas till det belopp den skulle uppgå till om han eller hon började få arbetspension omedelbart efter att ha fyllt 63 år (*förväntad arbetspension*).

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2013.

På en före 1952 född persons rätt att gå i förtida ålderspension och på pensionens belopp tillämpas dock 10 § 2 mom. och 22 § 4 mom. sådana de lydde vid ikraftträdandet av denna lag.

På rätten för en före 1958 född person, som får arbetslöshetsdagpenning för tilläggsdagar med stöd av 6 kap. 9 § 2 eller 3 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002), att få ålderspension utan förtidsminskning tillämpas 11 § sådan den lydde vid ikraftträdandet av denna lag.

Åtgärder som krävs för verkställigheten av denna lag får vidtas innan lagen träder i kraft.

11.

Lag**om ändring av 7 § i lagen om garantipension**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om garantipension (703/2010) 7 § 1 mom. 1 punkten som följer:

Gällande lydelse

7 §

Rätt till garantipension

Rätt till garantipension har en person som
1) har fyllt 62 år och får ålderspension eller
förtida ålderspension,

Föreslagen lydelse

7 §

Rätt till garantipension

Rätt till garantipension har en person som
1) har fyllt 63 år och får ålderspension eller
förtida ålderspension,

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2013.

På en före 1952 född persons rätt att få garantipension tillämpas dock 7 § 1 mom. 1 punkten sådan den lydde vid ikraftträdandet av denna lag.

Trots 2 mom. ovan tillämpas 7 § 1 mom. 1 punkten, sådan den lydde vid ikraftträdandet av denna lag, även på före 1958 födda personer som i enlighet med arbetspensionslagarna eller folkpensionslagen (568/2007) har rätt att få ålderspension utan förtidsminskning vid 62 års ålder med stöd av den rätt till tilläggsdagar som avses i 6 kap. 9 § 2 eller 3 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002).

Åtgärder som krävs för verkställigheten av denna lag får vidtas innan lagen träder i kraft.